Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 78 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Balandžio-April 2, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

KONGRESMANAI SKIRIA FRANKUI DALĮ $6,205,000,000

Amerikonai ir Anglai Atmetė Sovietinę Inspekciją Jų Traukiniams ir Autobusams, Važiuojantiems į Berlyną

Keli Amerikiniai Traukiniai Grįžo, Nepasiekdami Berlyno

Berlin, bal. 1. — Karinė Sovietų vyriausybė patvarkė, kad jos inspektoriai peržiūrinėtų amerikonų, anglų ir francūzų traukinius ir auto-busus, važiuojančius iš vakarinės Vokietijos per sovietinį ruožtą į Berlyną.

Amerikonų, anglų ir francūzų komandieriai atmetė tą patvarkymą ir įsakė ginkluotiems savo sargam neįleist Sovietų inspektorių į traukinius.

Bet jau keli anglų-amerikonų traukiniai grįžo atgal, nenorėdami pasiduot sovietiniam peržiūrėjimui. Amerikonai pradėjo lėktuvais gabenti reikmenis tūkstančiams saviškių Berlyne.

Govėda Išdaužė Ohio Komunisto Namus

Columbus, Ohio. — Fašistuojanti govėda dviem atvejais vakare užpuolė namus Franko Hashmallo, Komunistų Partijos sekretoriaus Franklin apskrityje; išbeldė langus, išlaužė duris, įsiveržė vidun ir sudaužė baldus ir kitus namų įrengimus. Tuose chuliganiškuose žygiuose dalyvavo 400 padaužų, daugiausiai pro-naciškų vokiečių ir katalikų unijistų. Pirm darydami pogromą, jie saliūnuose dikčiai įsigėrė "ant drąsos."

Pirm užpuolimų, policija draugiškai šnekėjosi su tais amerikiniais smogikais; paskui policininkai šalin pasitraukė, duodami visą valią padaužoms. Tuo tarpu nebuvo namie nei Hashmallo nei jo žmonos su devynių mėnesių kūdikiu.

Scripps - Howard laikraštis "Columbus Citizen" padėjo govėdai susiburti prieš komunisto namus; jis spausdino tų namų paveikslą, adresą ir telefono numerį. Jis siundė prieš komunistus, ypač kaipo rėmėjus Wallace'o kandidatūros į Jungt. Valstijų prezidentus.

Pro-fašistiniai elementai grūmojo ir kitiems komunistų veikėjams.

Ohio Civilių Teisių Kongresas telkia skaitlingą delegaciją, kuri nuvyks pas miesto majorą J. Rhodesą ir gubernatorių Thomą J. Herbertą ir reikalaus suvaldyti tokius linčiškus chuliganus.

Kongreso Atstovų Rūmas Užgyrė Paramą Fašistinei Ispanijai Sykiu su Vakarų Europos "Demokratijomis," Chinija ir Kt.

Spėjama, kad Gal Senatas Atmes Paspirtį Ispanijos Diktatoriui

Washington. — Kongreso atstovų rūmas kovo 31 d. nutarė paskirti $6,205,000,000 per metus vakarinės Europos "demokratijoms", sykiu ir fašistinei Ispanijos valdžiai, Chinijai, Graikijai ir Turkijai. Už tą pasiūlymą balsavo 329 kongresmanai prieš 74.

Senatas pirmiau paskyrai nutarė įvairias sumas pinigų vakarinei Europai, Chinijai, Turkijai ir Graikijai. Dabar susirinks kongresmanų ir senatorių įgaliotiniai lyginti skirtumus tarp tų dviejų tarimų.

Spėjama, kad senatoriai gal išbrauks paramą Frankui.

Trumano Pasiuntinys Tariasi su Franko

Madrid, Ispanija. — Pranešama, jog prez. Trumano pasiuntinys popiežiui, Myronas C. Taylor atvyko į Madridą ir tariasi su Franko fašistų valdžia.

(Taylor yra Plieno Trusto didikas ir Morgano bendras.)

(Ispanijos diktatorius Franko pirm keleto dienų užtikrino savo sėbrus: "Greitu laiku mes petys petin stovėsime su amerikonais ir anglais apkasuose.")

ESĄ, IR HITLERIS TIKTŲ MARSHALLO PLANUI

Kopenhagen, Danija. — Danų socialistų spauda piktinasi, kad Amerikos kongresmanai pakvietė Ispanijos fašizmą į Marshallo planą; socialistai rašo, kad "jei Hitleris būtų gyvas, gautų ir jis paramos iš to plano."

(Pranešama, kad Londono ir Paryžiaus politikai taipgi "čiaudo" dėl Ispanijos pakvietimo į Marshallo planą.)

Vengrijos valdžia uždarė šėrų spekuliacijas.

Turkija Gaus iš Amerikos Ir Didelį Lėktuvlaivį

Ankara, Turkija. — Turkų valdžia paskelbė, kad Amerika duos jai lėktuvlaivį, specialį karinį laivą lėktuvams nešioti. Be to, trys Amerikos lėktuvlaiviai gabena Turkijai 100 ar daugiau karinių lėktuvų.

Gręsia Visuotinas Italijos Streikas prieš Fašistinį Dešiniųjų Terorą

Roma. — Jeigu policija nesuras pagrobto ir nežinia kur nudėto Placido Rizzoto, Sicilijos darbininkų vado, tai balandžio 8 d. bus paskelbtas visuotinas Italijos darbininkų streikas, kaip pranešė G. di Vittorio, komunistas pirmininkas Generalės Darbo Federacijos. Ši organizacija turi 6,000,000 narių. Pirmą streiko dieną darbininkai nedirbs 1 valandą, antrą dieną jie streikuos 2 valandas, trečią 3 valandas ir taip kasdien po valandą daugiau, iki balandžio 17 d., seimo rinkimų išvakarės.

Newark, N. J. — Šio miesto CIO unijų taryba atmetė CIO centro įsakymą — užgirti Marshallo planą ir atmesti trečiąją partiją.

CHINŲ KOMUNISTAI ATGAVO YENANĄ IR UŽĖMĖ TRIS SVARBIUS UOSTUS

Nanking, Chinija. — Chinų komunistų (liaudies) armija atgriebė nuo Čiang Kai-šeko tautininkų Yenaną, seniaus buvusią komunistų sostinę, šiaurvakarinėje Chinijoje.

Tuo pačiu laiku komunistai atėmė iš tautininkų tris svarbius uostus ir miestus Šantungo pussalyje—Weihaiwei, Penglai ir Lungkow.

Tautininkai skelbia, kad jie atmušę apgulančius Tatungą komunistus ir atkariavę kai kuriuos punktus toj apylinkėj.

Jau Prakiuro Monarchistų-Jankių Ofensyvas prieš Graikų Partizanus

Salonika, Graikija. — Graikų monarchistai ir jų bendradarbiai amerikiniai oficieriai, pradėdami pavasario ofensyvą, buvo pasigarsinę, kad jie apsupę apie 1,000 partizanų Krussia kalnuose. Jie ketino sunaikinti arba suimti tuos partizanus. Dabar gi monarchiniai valdininkai sako, jog 300, o gal ir visi tie partizanai ištrūko iš apsupimo.

Pats karinės amerikonų misijos galva, generolas James A. Van Fleet iš anksto viešai džiaugėsi, kad monarchistai "gausingai prisižvejos" ten partizanų. Bet jo džiaugsmas buvo per ankstyvas, kaip teigia United Press.

Kongresmanas Didžiuojasi Atominėmis Bombomis

Washington. — Republikonas kongresmanas Frank B. Keefe didžiavosi, kad Jungtinės Valstijos, girdi, tebeturi atominių bombų monopoliją. Pasak jo, esą jau prigaminta "tinkamas kiekis" tokių bombų.

Francijos Atstovai Mėgino Pabėgdint Čechoslovakų Valdžios Priešus

Praga. — Čechoslovakijos užsienio reikalų ministerija užprotestavo Francijai, kad francūzų ambasados nariai mėgino lėktuvu pabėgdint į užsienį du politikierius kunigus Janą Srameką ir Fr. Halą, kurie dalyvavo sąmoksle prieš Čechoslovakijos valdžią. Jiedu tapo suimti. Čechoslovakija reikalauja, kad Francija atsiimtų atgal tuos savo atstovybės narius.

ATIMA NEDARBO PENSIJAS MAINIERIAM

Harrisburg, Pa. —Valstijinė nedarbo pensijų vyriausybė sulaikė pensijas 100,000 streikuojančių mainierių.

ORAS.—Būsią apsiniaukę.

Franko Džiaugiasi Kongresmanų Tarimu

Madrid, Ispanija.— Franko fašistų laikraščiai krykštauja, džiaugdamiesi, kad Amerikos kongreso atstovų rūmas kviečia Ispaniją į Marshallo planą su gausiomis jo dolerių dovanomis. Fašistinė spauda sako, tas pakvietimas patvirtina, kaip "teisinga buvo Franko politika prieš komunizmą."

Trumano pasiuntinys popiežiui Myron Taylor, atvykęs iš Vatikano, duoda Frankui patarimus.

AMERIKONŲ KARIUOMENĖ DEMONSTRUOS TRIESTE

Triest. — Tūkstančiai amerikonų kariuomenės su pilnais karo lauko įrengimais maršuos Triesto gatvėmis balandžio 6 d., Jung. Valstijų Armijos Dienoje. Karinė demonstracija bus daroma, kad "padrąsint gyventojus" (fašistinius italus) prieš jugoslavus ir komunistus, kaip pareiškė amerikonų komandierius generol. Bryant Moore.

Jersey City, N. J. — 15 katalikų karo veteranų nustojo pikietavę Sovietų prekybos laivą.

BRIDGEWATER, MASS.—MIRĖ J. KALVELIS, UOLUS LAISVĖS DARBUOTOJAS

Mirė John Kalvelis, gyvenęs 169 Spring St. Jis mirė kovo 31 d. Kūnas pašarvotas Wm. Prophett koplyčioje, 98 Bedford St. Atsisveikinimo - lankymo valandos koplyčion yra sekamai: penktadienį nuo 2-5 ir nuo 7-12 v. v., šeštadienį ištisą dieną.

Laidotuvės įvyks balandžio 3 d., 3 val. dieną.

Velionis Kalvelis buvo uolus dienraščio Laisvės darbuotojas, rėmėjas ir veteranas gavime naujų skaitytojų vajuje. Jis paliko nuliūdime žmoną Konstanciją ir brolį Kazimierą, kuris atvyko iš Lewiston, Me., dalyvauti brolio laidotuvėse.

Dienraščio Laisvės štabas išreiškia gilią užuojautą Konstancijai Kalevelienei, broliui Kazimierui ir kitiems giminėms.

Šią liūdną žinią telefonu pranešė dienraščio raštinei Kalvelienė per Mr. Yurkštį.

Negrai be Lygybės Neisią į Karinę Tarnybą, Sako Jų Vadas

Washington. — Žymus negrų vadas A. Philip Randolph įspėjo senatorius, kad jis šauks negrus nepasiduoti draftui nei karinei lavybai, jeigu negrai ir toliau bus diskriminuojami (nekinančiai išskiriami nuo baltųjų) ginkluotose Amerikos jėgose.

Franko Džiaugiasi Kongresmanų Tarimu

Madrid, Ispanija.— Franko fašistų laikraščiai krykštauja, džiaugdamiesi, kad Amerikos kongreso atstovų rūmas kviečia Ispaniją į Marshallo planą su gausiomis jo dolerių dovanomis. Fašistinė spauda sako, tas pakvietimas patvirtina, kaip "teisinga buvo Franko politika prieš komunizmą."

Trumano pasiuntinys popiežiui Myron Taylor, atvykęs iš Vatikano, duoda Frankui patarimus.

AMERIKONŲ KARIUOMENĖ DEMONSTRUOS TRIESTE

Triest. — Tūkstančiai amerikonų kariuomenės su pilnais karo lauko įrengimais maršuos Triesto gatvėmis balandžio 6 d., Jung. Valstijų Armijos Dienoje. Karinė demonstracija bus daroma, kad "padrąsint gyventojus" (fašistinius italus) prieš jugoslavus ir komunistus, kaip pareiškė amerikonų komandierius generol. Bryant Moore.

Jersey City, N. J. — 15 katalikų karo veteranų nustojo pikietavę Sovietų prekybos laivą.

Indijoj Suimta 400 Komunistų Ir Šaudomi Streikieriai

Kalkutta, Indija. — Vakarinės Bengalijos provincijos valdžia areštavo 400 tariamų komunistų; kaltina juos už "streikų kurstymą;" pasakoja, būk komunistai per streikus ir sąjudžius planuoją užimti Bengalijos valdžią ir būk renką ginklus. Komunistų Partija vien šioje provincijoj turinti 40,000 narių.

Dešiniųjų anglų leidžiamas laikraštis "Calcutta Statesman" rašo, kad Bengalijos valdovai neturi jokių įrodymų tiem kaltinimam paremti.

Policija nušovė tris Basanti audyklos streikierius laike streiko demonstracijos. Dabar sėdėjimu ir badavimu streikuoja 8,000 audėjų - verpėjų, reikalaudami daugiau algos.

Sustreikavo 4,500 žmonių, dirbusių paskirstymui ir išsiuntinėjimui atliekamų amerikinių karo reikmenų.

267 balsų iš 7,732,652 balsavusių piliečių, arba 92% balsavusių. Kairysis sparnas, priešakyje su Darbininkų Partija, kurią sudaro apvienyti komunistai ir socialistai, turės 405 atstovus iš 414 atstovų. Kas sakė, kad komunistai neturi įtakos Rumunijoje?

Lenkija Turėsianti Pašalinti Amerikonų Korespondentus

Varšava. — Lenkų valdžia, turbūt, pašalins amerikonų korespondentus iš Lenkijos, nes Washingtono valdininkai nepraleidžia lenkų korespondentų į Jungt. Valstijas. Lenkų socialistų dienraščio "Robotnik" korespondentas Gregoras Jaszunski jau du mėnesiai kai prašosi leisti jam Amerikon atvykti,, kad galėtų aprašyti vajų dėl prezidento rinkimų. Jaszunski negavo jokio atsakymo iš Amerikos. O lenkų vyriausybė ligšiol duodavo užsienių korespondentam leidimus ne vėliau, kaip per 8 dienas nuo jų prašymo gavimo.

Amerikonai ir anglai šneka apie žinių laisvę — rašo "Robotnik", —bet jie vartoja geležinę uždangą prieš skirtingų kraštų reporterius.

TRUMANO LAIŠKAS POPIEŽIUI

Washington. — Prezid. Trumanas parašė popiežiui laišką. Romos laikraštis Espresso sako, jog Trumanas tame laiške "iš naujo užtikrina, kad Jungtinės Valstijos eina su priešingomis komunizmui tautomis", kaip praneša United Press.

Kiršlai

Spaudos Konferencija.
Nevaržys Karo Kurstytojus.
Timesas Pakliuvo.
"Volga" ir Tankai.
Balsavimai Rumunijoje.
Rašo D. M. Š.

Genevoje vyksta tarptautinė spaudos konferencija. Iš jos nieko gero nesulauksime. Dalykas tame, kad imperialistinių valstybių delegatai daro viską, kad tik išreikalauti iš demokratinių šalių daugiau savo korespondentams, dažnai šnipams, teisių.

Aišku, kad demokratinių šalių atstovai nesutiks leisti savo šalyse viešpatauti, kaip Graikijoje, Turkijoje, Irane, Chinijoje ir dar eilėje kitų netekusių savo laisvės šalių.

★ ★ ★

Kad sustabdyti gaivališką karo propagandą, kad ir mūsų šalyje komercinėje spaudoje, tai nei negalvoja. Nėra tos dienos, kad Hearsto, pulkininko Patersono arba New York Timeso redaktoriai nešauktų už karą. Bet tą atstovai Genevoje vadina "spaudos laisve."

Amerikoje komercinė spauda rašo, talpina žemlapius rodančius, kaip mūsų šalies "B-29" bombininkai galėtų bombarduoti kiekvieną vietą Tarybų Sąjungoje. Tą aiškina valdininkai. Ir ką ta spauda pasakytų, jeigu taip būtų Tarybų Sąjungos spaudoje vedama propaganda už karą prieš Ameriką?

★ ★ ★

Kiek laiko atgal New York Timeso redaktoriai išgalvojo, kad Tarybų Sąjungoje būk žydai yra persekiojami, viešpatauja anti-semitizmas. Tą išmislą pasmerkė žydų tautos veikėjas B. Z. Goldbergas, kaipo nešvariausią melą.

Dabar atsiliepė ir Birobižano reikalais Amerikoje Komiteto prezidentas J. M. Budish, kuris sako, kad New York Timeso redaktoriai negražiai elgiasi. J. M. Budish rašo, kad žydų autonominiame rajone — Birobižane yra 180,000 žydų gyventojų, jie ten laisvai gyvena, vysto savo kultūrą. Taipgi, niekas tarybinėje šalyje žydų nepersekioja.

Komercinė spauda pakėlė skandalą, kad būk Sovietai perkasi Amerikoje "karines medžiagas." Bet patsai New York Timesas redakciniame pripažino, kad jeigu iš Sovietų Sąjungos Amerika negautų mangano, tai įvežimas tos svarbios metalo rūdos sumažėtų virš 25%; gi platinos veik 40%.

Reiškia, Amerika iš Sovietų šalies įveža mangano rūdą, taipgi platiną. Abi šios medžiagos yra karinės medžiagos.

★ ★ ★

Kada Jersey City prieplaukoje tarybinis laivas "Čukotka" krovė reikmenis, tai tūli reakcininkai pikietavo. Išplaukus "Čukotkai," atplaukė kitas tarybinis laivas "Volga."

Vos "Volga" prieplaukoje sustojo, kaip atplaukė baržos su 13-ka tankų ir prie jo šono sustojo. Baržos veža tankus Amerikos armijos daliniams, stovintiems Brooklyne, kaip paaiškino Moore McCormack Linijos vedėjai.

★ ★ ★

Kodėl tos baržos su tankais sustojo prie tarybinio laivo šono? Juk Hudsono upėje užtektinai vietos apsistoti. Jos sustojo tam, kad suteikti reakcinei spaudai ir reakcininkams progą šaukti: "Žiūrėkite, tankus krauna į Sovietų laivą!" Tai planingas žygis, kad kurstyti žmones prieš Sovietus ir tuo bloginti abiejų šalių reikalus.

★ ★ ★

Rumunijoje įvyko nauji parlamento narių rinkimai. Kairysis sparnas gavo 7,116,—

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. —:— Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Pirmiau -- Didvyris, o Dabar -- "Bėkim nuo Jo"

Amerikos Liberalų Partija, kuriai vadovauja vienas Wall Stryto advokatų (A. A. Berle), pasisakė už tai, kad demokratų partija nominuotų savo kandidatu generolą Eisenhowerį.

Tik visai neseniai, prieš keletą mėnesių, ši partija šaipėsi iš tų žmonių, kurie stoja už Wallace'ą.

Tuomet šitos partijos vadovybė savo didvyriu, savo kandidatu statė Harry Trumaną. Trumanas jai buvo rooseveltietis, Trumanas jai buvo liberalas.

Kaip čia atsitiko, kad "liberalai" persivertė ragožiumi?

Jie pamatė, jog žmonių masės Trumano politikai nepritaria ir priešingi jo kandidatūrai.

Jie pamatė, jog žmonių masės linksta prie Henry A. Wallace'o, jos linksta prie trečiosios partijos, kuri dar nėra gimusi, bet kuri neužilgo susiformuos.

Visa tai nusiaubė "liberalus" baime. Ir dėl to jie dabar ieško išeities generole.

Ne tik taip padarė Amerikos Liberalų Partija. Panašiai jau padarė ir visa eilė demokratų lyderių. Panašiai daro, sakysime, toks laikraštis, kaip "PM"!

Wallace'o baimė varo šiuos žmones į desperaciją. Todėl jie maldaute maldauja, kad Trumanas nekandidatuotų, kad jo vieton demokratų partija statytų generolą Eisenhowerį.

Tenka priminti, jog ir pas republikonus yra žmonių, kurie deda pastangas, kad republikonų suvažiavimas Eisenhowerį statytų savo kandidatu.

O kas gi Eisenhoweris?

Ar jis pareiškė viešai savo poziciją? Ne!

Ar jis išstojo su kritika Trumano-Marshallo politikai? Ne!

Jeigu, sakysime, būtų pastatytas Eisenhoweris ir jis remtų tą pačią Trumano politiką, kuri yra pragaištinga mūsų kraštui ir pasauliui, tai kas tuomet?

Vidutinis Amerikos pilietis kitaip mano ir žiūri. **Jis mato aiškiai, jog su konstruktyve, su aiškia programa išstoja tik vienas Henry A. Wallace.** Jo programa kiekvienam suprantama.

Wallace visų pirmiausiai stoja už taiką, — prieš pražūtingą Trumano-Marshallo politiką, kuri kreipia mūsų kraštą į karą.

Wallace stoja už pagalbą karo nuniokotai Europai, bet toji pagalba turi būti teikiama visoms karo nuniokotoms šalims! toji pagalba turi būti teikiama be jokių politinių rezervacijų; toji pagalba turėtų būti teikiama per Jungtines Tautas, panašiai, kaip buvo pagalba teikiama per UNRRA!

Wallace stoja prieš ginklavimąsi, prieš leidimą bilijonų dolerių militariniams reikalams.

Wallace stoja už draugišką Amerikos — Tarybų Sąjungos susitarimą.

Wallace priešingas grąžinimui "drafto" (verstino piliečių kariuomenėn ėmimo) įstatymo; jie priešingas verstinam jaunuolių militariniam lavinimui.

Wallace stoja už darbus, už piliečiams laisvę, už darbo unijoms laisvę.

Wallace stoja prieš bent kokią rasinę diskriminaciją.

Štai, kur aiški, kiekvienam suprantama programa! Štai, kodėl masės Amerikos žmonių stoja už Wallace'ą ir jo programą.

Štai, kas varo desperacijon visokius "liberalus," kurie pirmiau šaukė už Trumaną, o dabar rėkia: statyti ne Trumaną kandidatu, bet generolą Eisenhowerį!

Teisėtumas!

Iš North Carolina sostinės, Raleight miesto, pranešama tokia žinia: Teisėjas Chester Morris teisė 14 metų amžiaus berniuką, negrą, kaltinamą vagystėje. Jis, sakoma, pavogė (ir prie to prisipažino) nedidelį elektrinį prožektorių (flash light). Berniuką "gynė" teismo paskirti advokatai.

Teisėjas nusmerkė berniuką 30 metams kalėti.

Berniuko vardas: David Bryant.

Šiurpas nukrečia kiekvieną padoresnį žmogų, skaitantį šią žinią.

Frankui Pagalba

Jeigu, sakysime, prieš virš trejus metus būtų kas nors mums sakęs, jog 1948 metais Jungtinių Valstijų Kongresas nutars skirti fašistui Frankui (Ispanijoje) milijonus Amerikos dolerių, daugelis Amerikos piliečių iš tokio būtų tik pasijuokę.

Šiandien skaitome: Jungtinių Valstijų Kongresas nutarė teikti Ispanijai Marshallo plano dovanų. Fašistinė Ispanija turi būti ERP'o padengta.

Fašistinė Ispanija, matot, jau demokratiška, o ji demokratiška dėl to, kad ten keliolika tūkstančių respublikiečių kankinami kalėjimuose, kad ten progresyviai žmonės žudomi, kad ten viešpatauja baisus juodas teroras!

Fašistinė Ispanija, karo metu, atsimename, rėmė Hitlerį ir Mussolinį.

Šiandien mūsų Kongresas Frankui už tai atsimoka.

Ką pasakytų Franklin Delano Rooseveltas, jei jis šiandien atsikeltų iš kapo?!

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

"JO PRAKILNYBĖ" APIE "JO PRAKILNYBĘ"

Laisvėje jau buvo rašyta, kad Maspetho (N. Y.) klebonas kun. Balkūnas tapo paskirtas prelatu.

Prieš vienerius metus South Bostono kun. Urbonavičius (Kmitas) taipgi buvo pakeltas į prelatus.

Dabar Kmitas (Urbonavičius) savo redaguojamame Darbininke sveikina Balkūną ir vadina jį "Jo Prakilnybe."

Girdi:

"Trumpam rašiny nėra kaip išdėstyti prelato Jono Balkuno gausių nuopelnų bažnyčiai ir tautai. Užtenka tik paminėt jo pavardę, ir viso pasaulio (sic! **L. Red.**) lietuviai jau žino, koks tai brangus mūsų tautai asmuo... O koks jis pamokslininkas, organizatorius, politinių mitingų ugningas kalbėtojas..."

Štai, kame susiveda Balkūno nuopelnas ir štai už ką Balkūnas buvo pakeltas į prelatus. Už prakalbas, už "nuopelnus tautai"!

Kas girdėjo Balkūno prakalbas, kas matė jį kalbant, kiekvienas pasakys: taip, cirkininkas, juokdarys jis neprastas. Komunistų keikūnas — visai geras. Bet jo kalboje niekad niekas negirdėjo nieko nuoseklaus, žmoniško, pamokinančio.

Jeigu už tokias kalbas, kokias Balkūnas sako, jis buvo pakeltas į prelatus, tai tas tik parodo, kokios vertės yra pats titulas "Jo prakilnybė"!

FRANKO ATSIMOKĖS

Tuomet, kai Jungtinių Valstijų kongresas nutarė įtraukti fašistinę Ispaniją į Marshallo planą (iš kurio ji gaus ne vieną milijoną dolerių), tai Associated Press žinių agentūra iš Madrido pranešė sekamą:

"Generalisimo Franko režimas, sakoma, yra pasiruošęs padidinti Ispanijos kariuomenę 300,000 vyrų; tai daroma atsargiai, atsižiūrint į komunistinį pavojų Europai, ypatingai Italijai."

Ši žinia pasako labai daug. Ji, būtent, pasako, jog Franko ryžtasi didinti savo kariuomenę karui. Jeigu taip, tai Amerika turi jai padėti doleriais. Juk Ispanija yra beveik bankrute ir didesnės armijos, kokią turi, negalėtų išlaikyti savo resursais.

Čia, taigi, Amerikos reakcininkai padarė Franko demokratu ir stoja talkon! Tegu jis barškina ginklais prieš komunizmą, — amerikoniškų dolerių jis gaus užtenkamai.

JŲ PELNAI

Dienraštis Vilnis rašo:

Kovo 22 vyriausias Amerikos finansinio kapitalo spaudos organas, paties Wall Streeto "Wall Street Journal" pranešė, kad didžiojo biznio pelnai 1947 metais buvo aukščiausi taikos metu Amerikos istorijoje. Tame pranešime sakoma, kad 332 kompanijos 22-jose industrijose turėjo $3,600,000,000 pelno, kas reiškia, 48% daugiau negu 1946 metais!

Pačiame priekyje pelno gaudyme (ir gavime) randasi auto-industrija. 17 didžiųjų auto-industrijos firmų kartu surinko $440,000,000 pelno, arba net 223% daugiau negu 1946 metais. Toks begalinis pelno padidinimas auto-industrijoje ateina tuo pačiu metu, kuomet Fordai, Chrysleriai ir kiti dūsauja ir rėkauja, kad jie negali kelti algų savo darbininkams. Ir pačiame priekyje auto firmų randasi General Motors, kuri padarė $228,000,000 pelno, arba net trigubai negu 1946 metais.

Prie tų statistinių skaičių, patiektų pačioje kapitalistinėje spaudoje, komentarų nereikia. Jie puikiai parodo, kaip didysis kapitalas, kimšdamas savo aukso krepšį ir godžiai atsisakydamas kelti algas savo samdiniams, veda šalį prie ekonominio bankrūto ir krizio.

Edward U. Condon, valdinio Bureau of Standards direktorius, nusijuokia gavęs ant raudonos popieros atspausdintą raginimą eiti pas Neamerikinį Komitetą ausinės, pasisakyti, gal kartais į moksliškais dalykais užimtą jo galvą ateina raudona mintis.

Laisvoji Sakykla

SLA Lėšų Fonde Yra Trūkumas apie Dešimt Tūkstančių

"Tėvynės" 13-tame num. 1948 m. yra tilpus SLA sek. M. J. Viniko užbaiga raporto, kuris buvo raportuotas SLA Pildomosios Tarybos suvažiavime spalio 1-6 dd., 1947, Hotel Morrison, Chicago, Ill. Prie pabaigos raporto pažymėta, kad į lėšų fondą per pirmus 9 mėnesius (iki spalio mėn.) 1947, įėjo $39,606.16, o išleista per tuos pačius 9 mėn. $49,261.23, kur yra trūkumas ant $9,655.07 arba kitaip sakant apie $10,000. Taigi lėšų fonde jau vėl yra trūkumas, kaip tai buvo pirm konversijos. Bet šitą sykį ponus iš Pild. Tarybos išgelbėjo vadinama konversija, nes į konversijos fondą įėjo daugiau, tai iš to fondo padengė tą trūkumą. Bet konversijos fondas jau eina prie užbaigos. O kaip tada? Iš kur paimti pinigų, kad padengti lėšų fondo trūkumus? Tada reikės arba ant narių dėti nepaprastas ekstra mokestis į lėšų fondą arba vėl antrą naują konversiją? Nes prie tokio šeimininkavimo, kaip jie dabar šeimininkauja, lėšų fonde visuomet bus skylė! Ypatingai dabar, kuomet nariai sumažėjo iki 12,000. Pradžioje konversijos buvo apie 14,000, bet laike konversijos išsibraukė ir mirė apie 2,000, tad liko apie 12,000 narių. Jeigu tie visi nariai į metus sumokėtų po $4 į lėšų fondą, tai būtų $48,000.00, bet ir tai būtų didelis trūkumas į lėšų fondą. O po $4 lėšų kiekvienam nariui uždėti tai yra per daug! Tuomet jau antra konversija neišvengiama. Kaip žinoma, ponai gauna dideles algas, bet dar ima po $15 už sugaištą dieną ir kelionės lėšas. Tai iš kur tų pinigų lėšų fonde gali užtekti? Kaip viskas išrodo, tai lėšų fondo ateitis yra tamsi! Kaip mes žinome, pradžioje konversijos Pild. Taryba pasiskolino iš apdraudos fondo $20,000.00 lėšų fondui, bet nežinia ar jie tuos $20,000 sugrąžino į apdraudos fondą, ar ne? Nes iki šiol niekur nebuvo matyti? Jeigu nesugrąžino, tai kada nors juos apdraudos departmentas privers sugrąžinti. O jeigu nebus pinigų lėšų fonde? Tuomet visi nariai turės sumokėti nepaprastomis mokestimis.

Kaip dabar tas viskas atrodo, tai su lėšų fondu dalykai labai prastai, nes SLA Centre labai prastai šeimininkaujama ir išleidžiama labai didelėmis sumomis pinigai, į nieką neatsižiūrint.

Reikia Naujos Pildomos Tarybos!

Dabar, kada eina rinkimas SLA Pildomosios Tarybos, tad nariams reikėtų išrinkti naują SLA Pildomąją Tarybą, kuri būtų šeimininkesnė, neleistų taip pinigus didelėmis sumomis, kaip šita Pild. Taryba daro.

Mums reikėtų balsuoti į SLA Pildomąją Tarybą už šiuos narius: į prezidentus **B. F. Kubilius,** į vice-prezidentus **J. Žebrys,** į sekretorius **S. Masytė,** į ižd. **J. K. Mažukna,** ir į iždo globėjus **J. Miliauskas.**

Išrinkus į SLA Pildomąją Tarybą šiuos narius, SLA dalykai pasitaisytų, nes šie nariai viską taip tvarkytų, kaip yra tvarkoma Lietuvių Darbininkų Susivienijime, kur nereikalinga konversija.

Senas SLA Narys.

SLA NARY!

Jeigu nenori naujos konversijos — duoklių pakėlimo kita tiek arba apdraudos numažinimo pusiau — eik į savo kuopos susirinkimą. Balsuok pats ir kitus paragink balsuoti už:

B. F. Kubilių į prezidentą
J. Žebrį į vice-prezidentą
S. Masytę į sekretorius
J. K. Mažukną į iždininkus
J. Miliauską į iždo globėjus.

Ir balsuok už gerus delegatus į seimą.

Savo balsu atmesk tuos, kurių prasta gaspadorystė davedė prie konversijos.

SLA Senų Narių Komitetas.
(78-85)

Laiškas Lietuviams Francūzų Zonoje

1948 m. kovo 2 d. grįžau į mylimą tėvynę Lietuvą, kurios nemačiau daugiau kaip ketverius metus. Visa, kas mano pergyventa per tuos ketverius metus, šiandien atrodo lyg baisus sapnas, prisiminus šiurpas krečia ir ima gailesys visų tų, kurie dar liko prancūzų zonoje, Vokietijos vakaruose.

Tauragės m. gyvenantį mano tėvą 1943 m. vokiečiai pačiupo beskaitant tarybinius atsišaukimus ir pasodino kalėjiman. Pradėjo ieškoti ir manęs. Aš slapsčiausi Kaune, pas seseris. Tėvas kalėjo jau devintas mėnuo, kai Kaune vokiškieji medžiotojai esesininkai sugavo ir mane. Pradžioje mus išsiuntė į Latviją, Salasvilio stovyklą, po keturių mėnesių buvome išvežti į Kaselį. Aš dar Smetonos laikais mokiausi jūrininkystės mokykloje, bet baigti jos nespėjau, nes Hitleris atėmė Klaipėdą. Tačiau savo specialybę slėpiau ir vargau prie sunkiausių fizinių darbų vokiškoje katorgoje iki pat karo pabaigos. Po to patekau į prancūzų zoną ir iki grįžimo tėvynėn gyvenau lietuviškajame DP lageryje Wangenkreis. Trumpai papasakosiu apie savo gyvenimą šioje stovykloje. Pačioje stovykloje yra tik keliolika lietuvių, daug gyvena Wangeno miestelyje. Stovyklos gyventojai — visi, išskyrus mane ir dar du vyrus, buvo IRO organizacijos valdininkais ir jiems gerai sekėsi, nes gaudavo mėnesines algas po 500 markių ir apsirūpindavo atsiunčiamais iš Amerikos daiktais. Geros gyvenimo sąlygos buvo užtikrintos tik tiems, kas klusniai vykdė naujų šeimininkų įsakymus, o likusioji lietuvių masė patiria didžiausius sunkums butų bei buitinio aprūpinimo srityje.

Aš ir du mano bičiuliai, Alfonsas Bytautas iš Šiaulių ir Bronius Stončius iš Telšių, abudu šoferiai, buvome atiduoti prancūzams ir prievarta išvaryti prie miškų kirtimo darbų. Kokios čia buvo darbo sąlygos, galima spręsti iš to, kad išdirbęs penkeris mėnesius prie labai sunkaus darbo, aš turėjau dar primokėti 140 markių už maistą!

Mes tryse jau seniai buvome nutarę ieškoti progų grįžti tėvynėn. Bet stovyklos vadovybė nė galvoti neleido apie tai. Stovyklos viršininkas, buvęs Kauno fabrikantas Matulis, jo padėjėjas, buvęs Kauno vaistininkas Plečkauskas ir sekretorius Jotautas, tarnavęs Drezdeno pašte, persekiojo žmones net už kalbas apie grįžimą Lietuvon. Matuliui buvo duotos didelės teisės, jis turėjo visų lietuvių likimą savo rankose, jis galėdavo jam nepatinkančius su prancūzų žandarų pagalba areštuoti ir kalinti. Matėme, kad geruoju iš Matulio negausime leidimo išvykti iš stovyklos ir surasti tarybinius karininkus repatriacijos reikalams, taigi gruodžio 27 d. praėjusių metų mes slapta pabėgome visi trys iš stovyklos ir nuvykome į Sigmaringeną, iš kur tikėjomės pasiekti tarybines misijas. Bet Matulis paskambino prancūzų žandarams ir jie jau laukė mūsų Sigmaringeno stotyje. Išlipę iš traukinio Bytautas ir Stončius tuojau buvo areštuoti ir jų daugiau nebemačiau. Pagal nusistovėjusias stovyklų tradicijas, jie greičiausiai gavo po šešius mėnesius kalėjimo už nelegalų pasitraukimą iš stovyklos. Man pavyko išvengti bausmės dėl to, kad aš neišlipęs iš traukinio pravažiavau vieną stotį toliau ir po to grįžau į Sigmaringeną, iš čia nuvykau į Meiningeną, kur suradau tarybinį repatriacijos karininką, latvį kapitoną. Jo globojamas aš laimingai pasiekiau Debelną, iš čia — Brandenburgą ir toliau, su dideliu lietuvių transportu atvykau išsiilgton tėvynėn. Suradau visus saviškius gyvus ir sveikus, tuo tarpu gyvenu Kaune, bet svajoju vėl važiuoti į Klaipėdą, baigti jūrininkų mokyklą. Esu tikras, kad tarybinė valdžia padės man tai atlikti.

Visų savo pergyvenimų akivaizdoje aš aiškiai matau, kad tokie žmonės, kaip Matulis daro nusikalstamąjį darbą, prancūzų žandarų pagalba sulaikydami lietuvius nuo grįžimo tėvynėn. Aš kaltinu jį ir jo sėbrus, kad iie sulaikė mano draugus, taip norėjusius grįžti namo. Aš kaltinu juos visus už nusikalstamąją fašistinę veiklą, nes jie, patys algas gaudami, organizuoja slaptas draugijas, kenkia savo tėvynei, kurios jie atsižadėjo. Iš mūsų stovykloje kas mėnesį rinkdavo po 6 markes kažkokiam centriniam lietuvių komitetui Viurtemberge išlaikyti. Kodėl buvo ir yra slepiamas šio komiteto sąstatas? Kodėl iš Kempteno atvykdavęs vyr. leitenantas Burokas taip nachališkai meluodavo apie dabartinę Lietuvą? Kodėl stovykloje prieglobstį rado tokie žmonės, kaip Bražiūnas, buvęs aukštas Žemės Ūkio Rūmų valdininkas Kaune, o okupacijos metais — Marijampolės vokiečių karo komendanto padėjėjas? Jie patys dykaduoniauja, o paprastus lietuvius atiduoda prancūzams į darbus. Jie veža iš prancūzų zonos darbams į Angliją jaunas lietuves moteris, kurių likimas Anglijoje taip ir lieka nežinomas. Visa tai yra didžiausias nusikaltimas savo tėvynei ir aš patariu stovykloje likusiems Jankaičiams, Augevičiams, inž. Bijoševui, Kondrašui ir kitiems tuojau mesti tą nusikaltėlių gaują ir važiuoti namo. Aš prašaus juos išvaduoti iš kalėjimo Bytautą ir Stončių, "nusikaltusius" tik tuo, kad norėjo grįžti tėvynėn Lietuvon.

Stasys Žalandauskas,
Kaunas, Vaidoto g. 49-3

Kauno krepšininkai ruošiasi aštuonių miestų turnyrui

Balandžio mėnesį Sverdlovske įvyks aštuonių miestų krepšinių turnyras, kuriame dalyvaus ir Kauno krepšininkai. Į vyrų rinktinę įtraukti šie geriausieji Kauno krepšininkai: TSRS sporto meisteriai — Kulakauskas, Butautas, Lagunavičius, Servečius ir Petkevičius ir eilė kitų.

Moterų rinktinę sudaro: Briedytė, Garmienė, Butautienė ir kitos.

Kieno Jie Sargai

Rašo L. Rutėnas

Po Vakarų Vokietiją besibastantieji mūsų klerikalų vadai pradėjo, kaip teko girdėti, leisti naują laikraštį "Tėvynės sargas." Naujojo laikraščio leidėjai yra senai susibankrutavęs klerikalinės reakcijos šulas kunigas Krupavičius ir vyskupas Brizgys — tas pats Brizgys, kuris drauge su arkivyskupu metropolitu Skvirecku ir Kauno arkivyskupo general - vikaru Šauliu pirmomis hitlerinės okupacijos dienomis paskelbė per Kauno radiją pareiškimą su padėka žmogėdrai Hitleriui už Lietuvos "išvadavimą". Žurnalo lozungas yra Lietuva — Kristui.

Klerikalų šulų politinis aktyvumas vakarų Vokietijoje yra, žinoma, operetinio pobūdžio. Klerikalinės reakcijos laikai Lietuvoj praėjo visiems amžiams. Niekas Lietuvoje šiandien ir neprisimena apie tuos reakcinius, antiliaudiškus politikierius, kurie kalbėjo apie Kristų ir galvojo tik apie savo pačių bei savo buržuazinių patronų kišenių. Niekieno neprašytų "tėvynės sargų" balsas yra todėl balsas, šaukiantis dykumoje. Lietuvos jis niekuomet nepasieks, ne tik dėl to, kad tarp pabėgusiųjų klerikalų šulų ir Lietuvos yra didelė geografinė distancija, bet, svarbiausia, dėl to, kad tarp jų ir Lietuvos yra milžiniška laiko distancija. Lietuva padarė istorinį šuolį savo progresyviniame išsivystyme, ir visi tie atitrūkę nuo jos politikieriai, kurie šiandien galvoja buržuazinės Lietuvos kategorijomis ir svajoja grąžinti istorijos ratą atgal, kenčia nuo neišgydomos proto ubagystės.

"Tėvynės sargas" — senas mūsų pažįstamas. Mes jį prisimename dar iš caro laikų. Tuos laikus vertėtų dabar prisiminti, nes Krupavičius ir Brizgys, tur būt, yra pasiryžę tęsti pirmojo "Tėvynės sargo" "idėjines" tradicijas.

Anų laikų "Tėvynės sargas" laižė kruvinojo caro batus, ragino lietuvius ištikimai tarnauti caro autokratijai ir nevesti jokios kovos dėl savo politinių teisių. Jo politinė "platforma" buvo, kad Lietuva turi likti caro imperijos kolonija.

1897 metais "Tėvynės sargo" 9-tame numeryje "programiniame" straipsnyje "Ko lietuviai reikalauja?" buvo parašyta:

"Nė apie atsiskyrimą nuo Rusijos, nė apie pasidavimą vokiečiams, nė apie atstatymą senovės savistovės Lietuvos — mes nesvajojome. Viešpataujant garbingajam Nikalojui Antrajam mūsų širdyse gema mintis, jog užšvis lietuviams šviesesnė ateitis."

Taigi, "Tėvynės sargas" lietuviams turėjo vieną "programą": laukti "šviesesnės ateities" iš caro Nikalojaus. Vėliau tie patys "Tėvynės sargai" tokios "šviesesnės ateities" laukė iš Vilhelmo ir Uracho, ir iš Voldemaro ir Hitlerio.

Bet grįžkime dar prie senų laikų.

1900 m. savo 12-tame numeryje "Tėvynės sargas" vedamajame straipsnyje rašė:

"Politišką Lietuvos neprigulmystę skaitome už tuščią svajonę ir prieš aną išreikštą neva lietuviškos Social - demokratiškos Partijos leidžiamose knygelėse atvirai protestuojame (pabraukta paties "Tėvynės sargo"). "Sargiečiai," o su jais visa konservatyviška ligi kaulų smegenų Lietuva pripažįsta Rusijos Ciesorių už tikrą savo valdovą ir nuo Rusijos nesirūpina skirtis..."

Ypatingų komentarų čia nereikia. Viskas, rodos, aišku.

Bet "Tėvynės sargo" kompanija ne tik skelbė savo ištikimybę carizmui, bet ir teikė jam labai aktyvią paramą, padėdama caro satrapams malšinti lietuvių liaudies revoliucinę kovą.

1905 - 1906 metų revoliucijos metu tie patys "sargiečiai" aktyviai rėmė caro žvalgybą. Štai, pavyz., pralotas Antanavičius, Seinų vyskupijos administratorius išleido aplinkraštį tikintiesiems, kuriame, paskelbęs, jog "nėra vyresnybės, kaip tiktai nuo Dievo, o kurios yra, Dievo yra pastatytos, todėl kas priešinasi vyriausybei, priešinasi Dievo įstatymui", — įsako tikintiesiems išduoti revoliucionierius caro žvalgybai. "Neduokite jiems (revoliucionieriams — L. R.) išeiti nuo jūsų nenubaustiems, — rašoma aplinkraštyje. —Išduokite juos į vyriausybės rankas, nes tylėdami ir nieko neveikdami tapsite dalininkai jų paklaidų ir prasižengimų. Be to, pritardami šitiems melo mokintojams ir tiesos iškreipėjams, užsitrauksite ant savęs bažnyčios bausmę, vadinamąją ekskomuniką arba atskyrimą iš tikinčiųjų visuomenės."

Taigi, čia turime reikalą su atviru raginimu perduoti kovotojus prieš carizmą į žvalgybos rankas, raginimu, kurį lydi grasinimas visomis bažnyčios bausmėmis.

Yra žinoma, kad kunigas Olšauskas — tas pats Olšauskas, kuris vėliau baigė savo ilgametę karjerą kalėjime, kur jis atsidūrė už žvėrišką savo meilužės Ustijanauskienės pasmaugimą, — 1905 - 1906 metais vadovavo visoms juodašimtiškoms carizmo jėgoms Kaune, veikdamas kaip mokamas "ochrankos" agentas.

Kunigas J. Laukaitis pasakė visą tiesą, kad jis 1913 m. balandžio 5 d. pareiškė caro dumoje:

"Lietuvių kunigai yra visai svetimi visokiem separatiniams siekimams, svetimi kokiai nors politikos ar tikybos propagandai, jokiais pavojingais darbais neužsiima, priešingai: 1905-06 metais lietuvių kunigija uoliai padėjo naikinti "kramolą" Lietuvos gyventojų tarpe."

Tai tiek apie senuosius laikus. Mes juos prisimename dėl to, kad dabartinis "Tėvynės sargas" vakarų Vokietijoje iškėlė kaip savo vėliavą kaip tik anų laikų klerikalų organą. Kaip matėme, tai buvo ne savo tėvynės, ne Lietuvos sargai, o caro režimo sargai prieš lietuvių liaudį, kuri drauge su rusų liaudimi kovojo prieš caro autokratiją, dėl savo laisvės. Lietuvos darbo žmonės matė Rusijos darbininkuose ir valstiečiuose savo natūralų sąjungininką kovoje prieš carizmą, dėl savo teisių, dėl savo laisvės. Gi lietuviškoji klerikalinė reakcija matė caro režime savo sąjungininką kovoje prieš Lietuvos darbo žmones, aktyviai jį rėmė, siekė įskiepyti liaudžiai mintį, kad carizmas— paties dievo sukurta santvarka.

Caro režimas griuvo, Rusijos darbininkų ir valstiečių sužlugdytas. Ant jo griuvėsių Spalio revoliucijos ugnyje gimė naujas pasaulis, kuris sudarytas tautų nacionalinio bei socialinio išvadavimo pagrindu ir jų broliško bendradarbiavimo pagrindu yra nematytas ir neįmanomas kapitalizmo sąlygomis. Lietuvos liaudis siekė stoti į naująją laisvųjų, lygiateisių tautų sąjungą, ji didvyriškai kovojo dėl Tarybų valdžios. Bet ji buvo nugalėta vokiškaisiais durtuvais. Kaizeriniai landknechtai buvo naturalūs lietuviškosios reakcijos —klerikalinės ir "svietiškos" — sąjungininkai jos kovoje prieš Lietuvos liaudį. Tie patys klerikalai, kurie stojo prieš bet kokį Liet. laisvės lozungą tuo metu, kai Lietuvą mindžiojo caro batas, dabar staiga tapo "nepriklausomybės" šalininkais, kai ši "nepriklausomybė" reiškė Lietuvos atplėšimą nuo laisvojo socialistinio pasaulio ir jos naują paverginą "savajai" buržuazijai ir naujiems imperialistiniams šeimininkams.

Po caro nuvertimo Rusijoje lietuviškieji klerikalai, reikia pripažinti, nenusiminė. Jie tikėjosi su vokiškųjų okupantų pagalba pastatyti Lietuvos priešakyje savo mažą cariuką, kuris "sutvarkytų" darbo žmones taip, kaip tai darydavo Nikalojus. Klerikalai buvo karščiausi Uracho šalininkai. Gretą Smetonos kunigas Staugaitis buvo aktyviausias urachijos organizatorius ir įkvepėjas.

Ir žlugus visai Uracho aferai, lietuviškieji klerikalai neatsisakė nuo savo sumanymų pastatyti Lietuvos priešakyje karūnuotą banditą iš dievo malonės. Pirmojoje ("Laikinojoje") buržuazinės Lietuvos konstitucijoje, kurios autoriai buvo Staugaitis ir Tumėnas, veltui ieškoti žodžio "resupubliką." Konstitucijos kūrėjai šį "kramolinį" žodį sąmoningai vengė. Jie dar žvalgėsi į užsienį, ieškodami naujų kandidatų į vakuojantį Uracho sostą.

Krikščionys demokratai per pirmąjį buržuazinės Lietuvos laikotarpį (iki 1926 metų) buvo, kaip žinoma, krašto valdovai. Ką senieji caro batlaidžiai parodė, atėję prie valdžios?

Krikdemai Steigiamajame seime buvo autoriai vadinamosios "žemės reformos". Ši "reforma" buvo viena šlykščiausių politinių apgavysčių burž. Lietuvoje. Tai buvo klasta, tikrai verta savo jezuitinių autorių. Revoliucinės masių kovos įbauginti krikdemai ir jų partneriai siekė nuraminti žemės ūkio darbininkus fyktivine reforma, kurios tikras tikslas buvo išgelbėti stambiosios žemės nuosavybės pagrindus ir sustiprinti kaimo išnaudotojų — buožių klasę. Tai buvo stolipiniščinos lietuviškoji laida. Atviriau už kitus tikrąjį "žemės reformos" tikslą apibūdino krikdemų šulas Šmulkštys, kuris 1921 metais "Ūkininkų Sąjungos" suvažiavime pareiškė: "Reikia paaukoti dalį dvarininkų žemės, kad apsaugotų visas likusias jų žemes nuo

Neseniai įvykusioje radio programoje Fred Allen klausė savo draugų, ką jie mano apie reikalą pakelti algas pašto darbininkams. Visi atsakė—taip. Padėkai, AFL New York Federation of Post Office Clerks prezidentas Ephraim Handman (kairėje), Mike Dolan ir Patrick J. Fitzgerald įteikia jam didįjį atvirlaiškį nuo šimtų paštininkų.

kumiečių ir kitų gaivalų, pasiduodančių bolševikų įtakai."

"Žemės reformos" rezultatai aiškiausiai kalba, byloja apie jos tikrąjį pobūdį. Jau 1930 m., oficialiais žemės ūkio surašymo duomenimis, 35,42 proc. visų naujakurių, gavusių žemę pagal Krupavičiaus ir Ko. "reformą", buvo tos žemės netekę: ji perėjo į buožių ir dvarininkų rankas. Tarybų valdžios įvedimo Lietuvoje išvakarėse savo sklypų buvo netekę daugiau kaip pusė visų naujakurių.

Dar 1930 metais, visuotinio žemės ūkio surašymo duomenimis, Lietuvoje buvo 153.764 kaimo samdiniai, kurie visai neturėjo žemės, 21.290 ūkių turėjo žemės plotą mažiau kaip 1 hektarą, 53.463 ūkiai turėjo nuo vieno iki penkių ha. Tuo pačiu metu toliau gyvavo ir klestėjo dvarai tokių feodalų, kaip grafas Šuazelis ir baronai fon Ropai, grafai Tiškevičius ir Zubovas bei šimtai kitų naujai išaugusių dvarininkų. Tarybų valdžios įvedimo Lietuvoje išvakarėse buožių ir dvarininkų ūkiai, sudarę mažiau kaip šeštadalį visų ūkių skaičiaus, turėjo žemės daugiaú, kaip pusė viso ploto.

Taip atrodė Krupavičiaus "žemės reforma" ne klastingų kalbų steigiamajame seime, bet istorinių faktų šviesoje.

Klerikalų viešpatavimas Lietuvoje sudaro vieną tamsiausių puslapių lietuvių tautos istorijoje.

Klerikalai, atsidurdami prie valdžios, pradėjo įvykdyti Lietuvoje tą liaudies masių engimo režimą, kurį smetoniniams fašistam vėliau teko tik "patobulinti." Pagrindinį to režimo "principą" aiškiai išreiškė seime Krupavičius, pakartojęs žinomo caro budelio žodžius: "Šaudėme ir šaudysime."

Klerikalai valdė Lietuvą su žvalgybos inkvizicijų ir karo lauko stovio pagalba. Jie siuntė raitąją policiją prieš bedarbius, persekiojo darbininkų organizacijas, akiplėšiškai mindžiojo net tas konstitucines normas, kurias patys krikdemai priėmė steigiamajame seime. Užtenka prisiminti, kaip klerikalų valdžia sau naudingiems įstatymams pravesti nesivaržė įvesti į seimą policiją, kaip ji įvedė apskričių viršininkų nepažabotos savivalės režimą, kaip ji malšino kiekvieną pažangios minties pasireiškimą, kad suprastumėm, jog krikdemai sukūrė buržuazinės Lietuvos poltiniame gyvenime tuos elementus, kuriuos smetoniniam fašizmui beliko tik išvystyti.

Klerikalų šulai valdžią panaudojo pralobimo tikslu. Niekuomet Lietuvoje nebuvo tiek daug skandalingiausių finansinių aferų, kaip krikdemų valdžios metais. Krikščionių demokratų partijos centro komiteto narys kunigas Purickis, būdamas užsienio reikalų ministru, panaudojo savo "diplomatinę veiklą" milijoninėms aferoms su sacharinu atlikti. Krikdemų ministras pirmininkas kunigas Petrulis pavogė iš valstybės iždo 5 milijonus litų. Panašiomis aferomis "išgarsėjo" krikdeminės "ūkininkų Sąjungos" "darbuotojai." Eilė krikdemų "veikėjų" pralobo, taip sakant, legaliu būdu. Kunigui Vailokaičiui priklausė bankai su 7 milijonais litų pagrindinio kapitalo, 60 proc. akcijų "Metalo" bendrovėje, 80 proc. akcijų "Urmo" prekybinėje organizacijoj, didelė dalis akcijų "Maiste" ir "Pienocentre"; jam priklausė, be to, Panevėžio muilo fabrikas "Lietuvos Muilas", stambus malūnas. Didelius kapitalus Vailokaitis laikė užsienio bankuose.

Tokių Vailokaičių klerikalų "veikėjų" tarpe buvo nemaža.

Taip klerikalai savo viešpatavimo metais iškilo prieš Lietuvos liaudį, kaip išnaudotojų klasių tarnai, kuriems religija buvo tik priemonė savo tamsioms machinacijoms užmaskoti.

1926 met. klerikalai, susikompromitavę visoje šalyje, smarkiai pralaimėjo per rinkimus į seimą. Nuo to laiko jie pradėjo ruoštis fašistiniam perversmui. Kunigas Krupavičius lengvai surado bendrą kalbą su profesionaliu galvažudžiu Plechavičium, kuris klerikalams, matyti, atrodė krikščioniškosios artimo meilės įsikūnijimu. Krikdemai aktyviai padėjo Smetonos - Plechavičiaus - Voldemaro gaujai įvykdyti fašistinį perversmą. Perversmui įvykus, jų šulai įėjo į Voldemaro vyriausybę. Krikdemų balsais seimas "išrinko" Smetoną Lietuvos prezidentu. Tuo būdu klerikalai siekė suteikti fašistiniam perversmui "konstitucinį" pobūdį. Krupavičius 1926 m. gruodžio 31 d. pareiškė seime, kad fašistinė valdžia "eis prie gražios Lietuvos ateities" ir ragino visaip ją remti.

(Tąsa ant 4-to pusl.)

ALDLD Reikalai

Illinois ir Mass. Kuopų Lenktynės

Centro Komitetas skiria dovanoms $100 už geriausią pasižymėjimą gavime naujų narių. Penkios kuopos, kurios gaus daugiausiai naujų narių, gaus po gerą rašomąją plunksną su ALDLD vardu. Dvi sekamos po Vilnies ar Laisvės metinę prenumeratą, o aštunta — metams Liaudies Balso prenumerata.

Į lenktynes dėl dovanų įstoja tos kuopos, kurios gauna apie 14 naujų narių ir pasiekia 75 punktus. Už pilną naują narį skiriama 6 punktai, už šeimos narį — 1 punktas. Dabar sekamai kuopos stovi naujų narių gavime:

Kp.	Miestas	Gavo narių	Gavo punktų
19	Chicago	24	109
37	Lawrence,	14	84
79	Chicago	14	74
110	Rochester	10	60
11	Worcester	8	48
23	Chicago Hgts.	7	37
137	Montreal	7	27
148	W. Frankfort.	5	26
145	Los Angeles	7	24
217	Winnipeg	4	24
187	Chicago	4	19
45	Miami	3	18
136	Harrison-Krn.	3	18
57	Cleveland	2	12
68	Hartford	2	12
87	Pittsburgh	2	12

Kitos kuopos turi žemiau 10 punktų, todėl jų dar neskelbiame. Kaip matome, tai lenktyniuojasi Chicagos ir Bostono apylinkių apskritys. Reikia vajų pasmarkinti, nes jis baigiasi su 1 d. gegužės.

Daugiau Garbės Kuopų

Pereitais kartais buvo paskelbta 35 garbės kuopos. Dabar dar prisideda 8 sekamos kuopos:

Kp.	Miestas
12	Pittston
27	New Britain
58	St. Louis
97	Plymouth
103	Hudson
124	Girardville
152	Red Lake
153	San Francisco

Prašome ir kitus narius mokėti duokles. Atminkite, kad į garbės kuopas bus priskaityta tik tos kuopos, kurios iki 1 d. liepos sumokės už 1948 metus nemažiau narių duoklių, kaip jos turėjo 1947 metais narių.

Tūlos kuopos jau yra arti garbės surašo. 6 kp., Montello, sekr. Jurgis Šimaitis, jau pasimokėjo už 58 narius; 20 kp., Binghamton, sekr. Stasys Jasilionis — už 65; 79 kp., Chicago, sekr. J. Urman, pasimokėjo už 127 narius, jų tarpe, 14 naujų, ir 145 kp., Los Angeles, sekr. J. Alvinas, sumokėjo už 96 narius, jų tarpe, 7 naujus gavo.

Knyga Jau Spaudoje

Šiemet ALDLD nariai vėl gaus labai gerą ir didelę knygą, tai *"Mašina ir Žmogus."* Ją verčia geriausias literatas, Jonas Kaškaitis. Knygą spausdina dienraščio Laisvės spaustuvė. Knyga bus gausiai iliustruota. Centro Komitetas nori, kad iki rudens ji būtų gatava.

Todėl, kiekvieno nario pareiga rūpintis, kad laiku sumokėti duokles, kad darbas nesitrukdytų dėl finansų, kad kada reikės kuopoms siuntinėti, kad su pirma ekspedicija galėtume reikalingą knygų kiekį kiekvienai kuopai pasiųsti.

Atminkite, kad kada reikia kelias ekspedicijas daryti tai pačiai kuopai, tai ir paštas daugiau atsieina ir darbo pasidaro daug daugiau. Mokėkite duokles tuojau.

Šviesos No. 2 Spaudoje

Žurnalo Šviesos No. 2 jau spaudoje. Jeigu kuris narys permainė gyvenimo vietą, tai prašome tuojau pranešti antrašą į centrą, kad gautų žurnalą be sutrukdymo.

Kas Remia Knygų Fondą

Lietuvių Literatūros Draugijos Apšvietos arba Knygų Fondas, tai svarbi įstaiga. Ypatingai šiemet darbo padaugėjo. Prašome kuopas, apskritis ir narius, pagal išgalę, paremti organizacinius ir apšvietos darbus. Šiems reikalams Centro Komitetas naudojasi tik aukomis.

Pastaruoju laiku į Apšvietos—Knygų Fondą gavome sekamai aukų:

LLD 11 ir 155 kuopos, Worcester, per Simanas Janulis — $50. Šią stambią auką abi kuopos sukėlė, paruošdamos Centro Komiteto paramai parengimą. Raginamos ir kitos kuopos tą padaryti.

LLD 47 kp., sekr. A. Morkevičius, Montreal, paaukavo $10.

LLD 113 kp., Hamilton, per N. Yvanauskienę $10. Aukas surinko ant blankos F. Paul. Aukavusių vardai paskelbti korespondencijoje.

Načiunskienė, Maspeth, aukavo $3.

Po $1 aukavo iš Red Lake, Kanados: M. Dedas, L. Balčiūkas, K. Žaliavas ir Ch. Yore, taipgi $1 iš Girardville J. Mordos. Po 85 centus aukavo: P. Uldikas ir V. Uldikas iš Montrealo, ir 50 centų J. Želvis iš Girardville.

Visiems aukavusiems tariame širdingai ačiu!

D. M. Šolomskas,
ALDLD CK Sekretorius,
46 Ten Eyck St.,
Brooklyn 6, N. Y.

Detroit, Mich

Iš LLD 52 Kuopos Susirinkimo

Kovo 21 d. atsibuvo LLD 52-ros kuopos susirinkimas. Užrašų rašt. N. Astrauskienė nepribuvo, nes sunkiai sirgo. Linkėtina jai greitai pasveikti.

Išrinkta komisija surengimui debatų bei diskusijų su pabėgėliais. Komisijon apsiėmė: M. Masys, Dr. M. D. Palevičius, G. Nausėda, A. Gotautas ir J. Danta. Dabar lauksime diskusijų ar debatų.

Skaityta laiškas iš Vilnies administracijos dėl spaudos darbų. Po apkalbėjimo nutarta darbus duoti savai spaustuvei, Vilnies, o ne priešingo nusistatymo. Kritiškai apkalbėta plakatai Aido Choro, kur žargoniškai ir sudarkyta lietuvių kalba padaryti. Choras turėtų siųsti spaudos darbus Vilnies spaustuvei.

Reuther Nervuojasi Dėl Wallace Pasisekimų

Ford Rouge Lokalas 600, CIO-UAW, yra didžiausias ir turi 60,000 narių. Reuther sako, pusė jų yra komunistai ir surasti juos sunku. Jie varo agitaciją už Henry A. Wallace ir Taylor, už Progresyvę Partiją. Žinoma, Walter gauna iš UAW algos $10,000 metams. Iš darbininkų nei vienas nepasiekia pusės jo algos; geriausi daimeikeriai teuždirba apie trečdalį jo algos.

Kovo 17 d. per radiją kalbėjo Philip Murray. Jis ragino ir agitavo, kad nei vienas lokalas nesidėtų prie Progresyvės Partijos ir nebalsuotų už Henry A. Wallace ir Glen Taylor.

Išrodo, kad Philip Murray, Reuther ir Co. pasiliks generolais be armijos, nes eiliniai nariai su Progresyve Partija ir su Henry A. Wallace ir Glen Taylor.

Jiems nepasiseks pasitarnauti dvynukei reakcininkų partijai: republikonų ir demokratų partijom. *Kumštis.*

Washington. — Prezid. Trumanas pasirašė kongreso tarimą dėl rendų kontrolės vieniems metams. Tai labai silpna kontrolė.

Berlin. — Pranešama, jog amerikonai vakarinėje Vokietijoje organizuos vokiečių armijos divizijas "prieš komunizmą."

Ilja Erenburg

PARYŽIAUS ŽLUGIMAS

3-30-48 —4— Vertė K. BARTKUS

Istorinė Apysaka

(Tąsa)

— Ne tai svarbu, kas žmogui patinka. Aš pamilau Paryžių. Gal būt, aš jį netgi supratau. Svarbu kas kita — kur žmogus gimė, nors tai nepareina nuo sąmonės ir pasirinkimo. Aš, pavyzdžiui, gimiau Vokietijoje; todėl aš myliu vokiečių kalbą, vokiškus medžius, dargi vokiškas dešreles. Jūs gimėte Prancūzijoje, ir jūs...

— Jūs manote, kad aš myliu Prancūziją? Vargu. Pas mus apie tai niekas negalvoja. Suprantama, mokykloje moko, viešose iškilmėse sako "mūsų puikioji Prancūzija" arba "tėvynė pavojuje," bet mes žiovaujame. Arba juokiamės. Vienas jums pasakys, kad Maskvoje geriau, kitas — kad jūsų Liubeke nuostabu, o apie Paryžių nešneka, jame gyvena, ir taškas.

— Nejaugi jūs nemylite savo krašto?

— Apie tai aš niekuomet negalvojau. Praėjusiam kare, atrodo, žmones beviltiškai apgaudinėjo; pas mus sako: "kiaušą šiukšlėmis kimšo." Nežinau... Gal ir neapgaudinėjo. Senelis kažkada pasakojo apie septyniasdešimtuosius metus. Jie šaukė: "Tegyvuoja Prancūzija!" Bet juk tai durtuvų verčiami — tuomet Normandijoje prūsai stovėjo... Šiandien aš buvau vienoje kompanijoje; puikūs vyrukai; tik mėgsta filosofuoti; tai jie mane taip nuteikė: visą vakarą apie karą šnekėjo. Keistuoliai, įtikinėja, kad greitai bus karas.

— Būtinai. Aš jau praėjusį pavasarį laukiau... Gerai, kad metus dovanojo. Mes abu pataikėme į nevykusį laiką: karas, paskui vėl karas, o tarp dviejų karų — striuka gyventi. Aš štai džiaugiuosi, kad pamačiau Paryžių, kol...

— Kol...

— Kol Paryžius tebestovi.

Andre pakilo.

— Jūs taip pat keistuolis. Prie kalvadoso nepripratote, štai ir išgalvojate įvairius baisumus... Linkiu jums pasisekimo su jūsų žuvimis.

Andre išėjo todėl, kad staiga prisiminė Žanetą, jos balsą, atskriejantį tartum iš tolo, suteikiantį kasdieniniams žodžiams gilią reikšmę. Jis užbėgo tamsiais suktais laiptais ir šoko prie priimtuvo. Kniauklus tenoriukas dainavo: "Baldo-florino mikstūra malšina migreną ir ipochondriją...."

Andre atsisėdo ant kėdės ir uždengė ranka veidą. Jis ilgai taip sėdėjo; staiga krūptelėjo: pasigirdo pažįstamas balsas. Jis ieškojo Žanetos akių, bet priešais jį švietė skalė: "Leipcigas," "Roma," "Poste-Parisien." Jis išgirdo: "Juo daugiau aš bandau visus jausmus giliai paslėpti, juo daugiau atveriu širdį..." Paskui Žaneta du sykius pakartojo "vaikiškumas," ir iš paskos kažkoks bosas ėmė reikalauti, kad prieš pietus visi gertų "Martini" vermutą. Tai buvo taip nelaukta, kad Andre nusijuokė. Jis vaikščiojo po dirbtuvę ir kartojo: "Gerai! Gersiu "Martini." Atversiu širdį. Vaikiškumas..." O priimtuvas garsino: "Vokiečių aviacija... Tautų Sąjungos krizė... Priešlėktuvinė apsauga..."

Andre priėjo prie atverto lango. Kovo naktis Lamanše buvo audringa; svirdinėjo laivukai, ir žvejai iš baimės gniaužė žibintuvėlius. Jūros vėjas siekė Paryžių; atrodė, kad jis purto namus. Vėjas ant lūpų paliko druskos nuosėdų. Andre užaugo netoli jūros; ten dabar kamuojas obelys, sultys lėtai keliasi stiebu, o vėjas medžius varo iš proto. Koks nevykęs vakaras! "Naujasis humanizmas," vabalai, sukilimas, karas... Nejaugi visa tai tiesa? Vokietis sakė: "Kol Paryžius tebėra..." O Žaneta? Ji gali pakliūti po mašiną, persišaldyti. Trapus pasaulis, baisiai trapus! Jie ginčijasi dėl idėjų — žvaigždžių skaitytojai, akmenys! Mylėti galima tiktai obelį — ten, Normandijoje, kur audros. Obelį ir Žanetą.

3

Liusjenas atvežė Pjerą į nejaukų, šaltą kambarį, turtingai įrengtą; buvo jaučiama, kad gyventojai čia dažnai keičiasi, ir nieko nejaudina nei rokoko spintos, nei graviūros su žokėjais ir skalikais. Liusjenas gyveno pas tėvus; šį kambarį jis buvo nusamdęs Žanetai, bet kalbėjo: "Mano butas." Ant plačios sofos gulėjo Engelso tomas ir didelė lėlė, padaryta iš margų skiaučių.

Liusjenas surado keletą butelių, paruošė kokteilį. Pjeras pradėjo kalbėti apie teatrą: jis žavėjosi Šekspyru. Liusjenas jį perkirto:

— Visa tai teks atidėti šimtui metų. Žaneta vakar deklamavo: "Jūs galite nepriimti manęs, kaip draugės, tačiau būti verge jūs man neuždrausite..." O Mirandai geriau nutilti: žodis priklauso draugui Kalibanui.

Jis užgesino nesurūkytą cigaretę ir staiga kitu, paprastesniu balsu tarė:

— Teks persiskirti su tėvu. Bet tai nelengva... Tačiau šiandieninis pranešimas... Paskui po keleto dienų pasirodys nauja mano knyga... Reikia pasirinkti! Aš nesuprantu tokių žmonių, kaip Andre: dideliame lošime nepasuojama.

— Andre bus su mumis. Tu jo nepažįsti, tai geras žmogus, tik jis sunkiai išjudinamas. Tau tai gali pasirodyti juokinga, bet aš kartais galvoju, kad visi bus su mumis, visi visitėliai. Aš dabar dirbu "Senos" įmonėje ir man teko susidurti su Deseriu. Nepaprastai įdomus žmogus! Tiesą sakant, tai mūsų priešas. Vienas stambiausių kapitalistų. Iki vasario šeštosios jis palaikė "Kovos kryžius." Tačiau aš iš savęs žinau, kaip lengva apsirikti... Toks Deseris daug ką suprato. Jis perdaug protingas, kad gintų žūstantį reikalą. Dar metai, ir jis pasirodys su mumis, pamatysi! Viaras puikiai pasakė: "Mes, socialistai, pasieksime visų prancūzų bendradarbiavimo."

Liusjenas pešterėjo lėlę, nusižiovavo:

— Suprantama. Dėl to pradžioje reikia sušaudyti Deserį, o paskui pakarti Viarą.

Pjeras užsidegė. Jis bėgiojo po ilgą kambarį:

— Taip jūs atstumsit visus! Žmonės įvairūs, jie nevienodai ateina pas mus. Tai reikia suprasti!... Mūsų įmonėje yra mechanikas Mišo. Nuostabus žmogus! Bet fanatikas. Jam Deseris—kapitalistas, ir viskas. Komunistai...

— Aš komunistus statau aukščiau už Viarą. Tai drąsūs žmonės. Tačiau ir jie apnuodyti politinės virtuvės. Kas tai Liaudies frontas? Senutę Marijaną temps troika. Ieninis arklys — pilietis Viaras. Šoninis iš kairės — tavo mechanikas. Iš dešinės? Tegu, įkinkys mano tėvą. Tolerancijos pergalė...—Jis staiga nusijuokė. — Aš prisiminiau mūsų istorijos mokytoją, kai jis iškilmingai sakydavo: "Didžiąją revoliuciją pražudė netolerancija." O storulis Fredo pakėlė ranką: "Mane žudo tolerancija, tai yra maison de tolérance" (tolerancijos namai—viešieji namai). Prisimeni, jį norėjo išvyti?

Jie prisiminė senąsias išdaigas. Liusjenas pilstė kokteilį. Pjeras ištižo. Visai netikėtai jis ėmė pasakoti apie savo meilę:

— Aš turiu tave supažindinti su ja. Tu kalbi — sukilimas... Štai tokia nueis į barikadas... Jos tėvas darbininkas, gerai pažino Žoresą, sėdėjo kalėjime. Ji — mokytoja iš Belvilio. Jeigu tu matytum, kaip ją ten myli — ir vaikučiai, ir suaugę. Ji viską pakeitė...

Liusjenas nusišypsojo:

— Eilinis nuotykis, ar nutarei vesti?

— Nejuokauk. Tai labai rimta. Man tai gyvybės klausimas. Tačiau tarp mūsų nieko nėra. Anjesą net neįtaria...

— Dar Žiulis Laforgas pasakė: "Moteris — paslaptinga būtybė, bet naudinga."

Pjeras supyko:

— Vadinasi, tau...

Jis nepabaigė: įėjo Žaneta. Ji nusiėmė skrybėlę, pirštines; pasisukino prieš veidrodį; užsirūkė; visa tai darė tylėdama; paskui tarė:

— Kodėl tu nepakvietei Andre?

Liusjenas užpyko, bet nutylėjo. O Žaneta, pastūmusi stiklinę, kreipėsi į Pjerą:

— Kaip jis jus linksmino? Pasakojo apie savo tėvo taurumą? O gal prie kokteilio ruošė sukilimą?

Liusjenas nustebęs pažiūrėjo į Žanetą:

— Kas tau? Iš kur tiek ironijos?

— Ironijos? Jokios. Tiesiog man nuobodu.

Pjeras sukruto:

— Aš eisiu, juk man tenka keltis šešiomis...

(Bus daugiau)

Kieno Jie Sargai

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

Vėliau smetonininkai savo partnerius išstūmė iš vyriausybės, nenorėdami su jais dalinti šiltomis valdžios vietelėmis. Bet ir po to lietuviškasis klerikalizmas ir fašizmas glaudžiai bendradarbiavo savo tarpe. Smetonos sudarytasis su popiežiumi konkordatas leido klerikalams laisvai varyti politinę veiklą "katalikų veikimo centrui" vadovaujant ir suteikė jiems neribotas galimybes "auklėti" jaunimą viduramžiško obskurantizmo dvasia.

1938 m. gale krikdemai (ir liaudininkai) sudarė Klaipėdoje, tada jau faktiškai buvusioje hitlerininkų valdžioje, garsųjį "žyginingų bloką" su gestapo agentais voldemarininkais. Greit po to, 1939 metų pradžioje, Hitleriui okupavus Klaipėdą, krikdemai vėl įėjo į vyriausybę, norėdami tuo sustiprinti pašlijusią fašizmo padėtį Lietuvoje.

Padėję fašizmui užgrobti valdžią, klerikalai iki galo buvo ištikimais jo tarnais.

Klerikalų šulai džiaugsmingai sutiko hitlerinius budelius, atvykusius į Lietuvą, kad išnaikintų lietuvių tautą. Klerikalai sudarė aktyviausią elementą vadinamojoje Ambrazevičiaus "vyriausybėje", kuri hitlerininkų įsakymu įvykdė Lietuvoje dar nematytas masines skerdynes. Klerikalinių organizacijų auklėtiniai iš buvusiųjų pavasarininkų tarpo ir kiti sudarė didžiausią kontingentą tų išgamų, kurie padėjo hitlerininams budeliams iššudyti Lietuvoje dešimt tūkstančių nekaltų žmonių.

1941 metais lapkričio mėn., kai Paneriuose ir IX-tame forte jau buvo pralietas kraujas dešimčių tūkstančių nužudytų nekaltų vyrų ir moterų, vaikų ir senelių, arkivyskupas Skvireckas pasirašė tokį atsišaukimą:

"Didžiosios Vokietijos Reicho vado Adolfo Hitlerio įsakymu vokiečių karys triuškinančių smūgių serija privertė tironą palikti mūsų kraštą... Mūsų veikimo gairės turi būti susmaigstytos taip, kad pralietas vokiečių kario kraujas suteiktų palaimos darbui."

Arkivyskupas M. Reinys 1943 m. IV. 7 rašė, kad "lietuviams tenka pasitempti ūkiškais statymais frontui, dvasia ir jėgomis." Tas pats Reinys aktyviai bendradarbiavo su hitlerinių budelių liokajum Kubiliūnu. Vyskupas Brizgys viešai ragino Lietuvos jaunimą stoti į hitlerinę armiją.

Leistina paklausti, kokiais Kristaus mokslais vadavosi visi tie ponai, kurie teikė aktyvią paramą Maidaneko ir Panerių žmogėdroms, sveikino juos kaip išvaduotojus, ragino lietuvių tautą juos remti "dvasia ir jėgomis"?

Štai, kaip baigė savo karjerą caro sargai, Lietuvos išnaudotojų klasių sargai: Jie ją baigė kaip Hitlerio tarnai.

Veltui jie šiandien vėl užsideda emigracijoje "Tėvynės sargų" kaukę. Jų tikras veidas per daug žinomas.

★

Tarybų valdžia, Stalino Konstitucija užtikrina visiems mūsų šalies piliečiam sąžinės laisvę. Tarybų Lietuvoje tikintieji ir netikintieji turi lygias teises. Katalikų bažnyčia laisvai veikia. Katalikų dvasininkų seminarijos auklėja naujus kunigus, dirba žinomieji politiniai katalikų šulai. Klebonauja Mironas, buvęs Smetonos ministras pirmininkas. Laisvai dirba buvęs krikdemų lyderis Bistras, garsusis Vailokaitis. Tarybų valdžia tikrai kilniaširdžiai elgiasi su buvusiais klerikalų veikėjais, atsisakiusiais nuo politinės veiklos. Bet klerikalizmo laikai Lietuvoje negrįžtamai nugrimzdo į praeitį. Tie, kuriems kryžius visuomet buvo tik priemonė savo reakciniams, antiliaudiškiems politiniams tikslams užmaskuoti, kurie nesivaržė pakeisti net kryžių į svastiką — tie į Lietuvos politinį gyvenimą niekuomet nebegrįš. Ir tegul jie savo tamsias politines kombinacijas nepridengia Kristaus vardu. Jie visiems pakankamai įrodė, kad jų tikras devizas yra ne Lietuva Kristui, o Lietuva — išnaudotojų klasėms.

Chester, Pa.

Kovo 21 dieną, 8:30 valandą iš ryto, ant B ir O gelžkelio, ties Sun Village, tavoriniam traukiniui greitai bėgančiam iš pietų į šiaurę 4-tam vagonui nukritus nuo bėgių, 14 vagonų likos sudaužyti. Tiltas, kuris eina per Crum Creek dalinai sulamdytas. Važiuotė buvo sulaikyta per 2 dieni visai. Dabar važiuotė veikia nepilnai. Nieks nebuvo sužeistas. Antrą dieną po sudaužymo, valant bėgius, vienas darbininkas buvo sunkiai sužeistas.

★ ★ ★

Kovo 19 d. mirė Maximilionas Dijokas, 57 metų. Laidotuvėmis rūpinosi Chas. Ramanskas iš Philadelphijos. Buvo pašarvotas Liet. Vytauto Kliube. Palaidotas Lawn Croft kapinėse. Bažnytinius aptarnavimus atliko kun. Antanas Talačka, klebonas Liet. Evangelikų parapijos iš Philadelphijos. Mirusiojo brolis Jonas Dijokas širdingai dėkoja Lietuvių Kliubui už suteikimą pašarvojimui vietos kliubo name, dėkavoja visiems atsilankiusiems į laidotuves.

★ ★ ★

Chester Municipal Authority pirmininkas Rennie Z. Dodd pranešė, kad visi planai jau esą sutvarkyti pradėt budavojimą tvenkinio, iš kurio chesteriečiai ir jo apylinkės gaus vandenį. Budavojimas tvenkinio padalintas į tris dalis. Padalintas dėl to, kad būtų galima didesniam skaičiui kontraktorių išduoti darbus.

Kovo 25 dieną budavojimo darbas buvo siūlomas viešai kontraktoriams, kurie apsiims pigiausia darbą atlikti. $3,267,565 pasiūlymas buvo pigiausias už budavojimą vienos darbo dalies. Visas darbas atsieis apie $9,000,000. Kontraktas kol kas neišduotas, tikimasi, kad kas nors apsiims už pigiau.

Sun Ship & Dry Dock Co. tikisi gauti dų 18,000-toninius laivus budavoti. Laivai bus naudojami pervežiojimui žmonių, sunkvežimių ir paprastų automobilių tarpe San Francisco ir Los Angeles. Tam darbui S. S. & D. D. Co. braižinius turi gatavus.

★ ★ ★

Kovo 25 dieną laikraščiai Philadelphia Bulletin, Philadelphia Inquirer ir Chester Times nuo 29 d. kovo parsiduos po 5 centus vietoj 3 centų.

★ ★ ★

National Labor Relations Board'as atmetė Amerikos Darbo Federacijos prašymą atstovauti AFL International Brotherhood Electrical Workers Baldwin Co. šapose. CIO atstovaus, kaip ir pirmiau.

Baldwin Locomotive Works gavo orderį pabudavoti 54 Diesel inžinus dėl Pennsylvania RR Co.

★ ★ ★

Kovo 25 d. 4 vedę vyrai areštuoti už mušimą savo pačių. Kiekvienas iš areštuotų pasimokėjo $11.50.

Frank Kruzel, 46 metų, po muštynių su savo pačiuke buvo nugabentas į Chester Hospital su pramušta galva, bet bausmę turėjo užsimokėti, kaip ir kiti.

Tą pačią dieną 4 areštuoti benamiai (down and out) visi padėti po $1.50 kaucija, 3 negrįžo kaucijos atsiimti, 4-tas sugrįžo, bet vistiek turėjo užsimokėti $1.50.

Per savaitę laiko buvo areštuota 16 "down-and-out'emų."

★ ★ ★

Valstybės generalinis knygvedis (auditor) užgyrė išmokėjimą 13 mokyklinių distriktų Delaware's County $759,848. Chesteris gaus $247,032.88.

★ ★ ★

Mrs. Mary B. Grieco, plačiai Chesteryje žinomo spaustuvininko žmonos, lavonas buvo rastas Delaware upėje, ties Essington Yacht Yard. Tyrinėjimas parodė, kad ji nusižudė, įšokdama į upę. Ji nesveikavo.

★ ★ ★

Burnojimas važiuojant busu brangiai kaštuoja. M. Tyman važiuodamas busu pradėjo ginčytis su važiuojančiais. Vežėjas prašė, kad sustotų. Jam nepaklausius, buse buvęs policmanas jį areštavo. Teisme jis užsimokėjo $26.50 bausmės. **Raptrs.**

Boston, Mass.

KALBĖS HENRY WALLACE

Pranešame lietuvių visuomenei, kad Henry A. Wallace, nuo trečiosios partijos kandidatas į Jungtinių Valstijų prezidentus kalbės iš Bradfordo viešbučio, per National Hook radijo stotis.

Jo prakalba bus transliuojama per visą šalį. Prasidės 3:30 val. po pietų ir tęsis iki 4 valandai. Prakalbą sakys sekmadienį, 4 d. balandžio. Prašome pasiklausyti.

B. F. KUBILIUS,
Vice-prezidentas
Komiteto už Wallace.

'PAVASARIŲ GODOS'

Stasio Jasilionio

EILĖRAŠČIŲ KNYGA GATAVA

Jau atspausdinta Stasio Jasilionio eilėraščių knyga, apdaryta ir jau siuntinėjama prenumeratoriams. Kurie dar neužsisakėte tos knygos, tuojau užsisakykite. Kaina $1.00.

Kartu su užsakymu prašome prisiųsti ir pinigus. Ant jūsų pareikalavimo knyga tuojau bus pasiųsta.

To paties autoriaus pirmoji eilėraščių knyga **"Bešvintantis Rytas"** galima gauti Laisvės knygyne ir kaina tik 50c. Kurie dar neturite pirmosios knygos, užsisakykite dabar, užsisakykite abi kartu, prisiųsdami $1.50.

Abiejose knygose yra daug giliai žmogaus sielą žavėjančių eilių. Tai knygos, kurios turėtų būti kiekvieno kultūriško žmogaus namuose.

Užsisakydami adresuokite:

Laisvė

427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

RONKONKOMA 8634

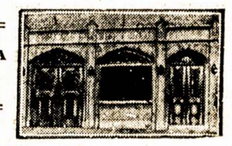

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Pulkiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

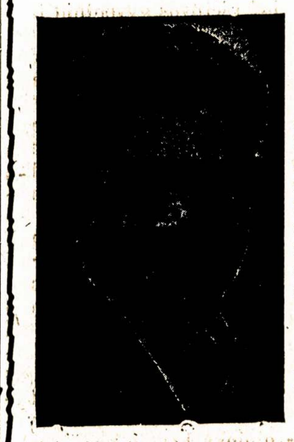

Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Aukso Altoriukas, maldų knyga. Tilžės spaudimo, 448 pusl., aiškus drukas, gražiai padaryta, pasauksuoti lapai $1.75
Vainikėlis, maža maldų knygelė. Pavaikel. mišių maldos, drūtais juodais apdarais 75c
Oficierių Klausimai, Karelvių Juokingi Atsakymai; daug juoku 15c
Apie Dangų, Saulę, Mėnesį ir Žvaigždes 10c
Elenutė ir Jonukas, gražios apysakait. 25c
Biblija, su 379 paveikst., išaiškinimai, ką jie reiškia $2.25
Celibatas, neveduisų Kunigų Gyvenimas ir Darbai 30c
Burtykla ir Burtininkas, pasikalbėjimai apie burtus 35c
Dainų Knyga, su apie 120 įvairių dainų 75c
Detroito lietuvių katalikų muštynės ir prova su socialistais, už dalinimą lapelių prie bažnyčios. Knygutė su paveikslais. 35c
Duktė Marių, graži apysaka 25c
Duktė Gyvena Pūstynėje—ir apie du brolius 25c
Erodas Boba, velniškas tiltas per Nemuno Upę 35c
Eustachijušas, apysaka iš pirmutinių amž. krikščionybės 35c
Girtuoklių Gyvenimas, jų gadzinkos ir kitoki elgėsiai, su paveikst. 30c
Geros Rodos, su daugeliu gerų pamok. 15c
Grigo Kalėdos ir Seno Jauniklo Nusim. 35c
Gudrus Piemenukas, graži žiemos apys. 25c
Grigorius, kaip išgyveno prirakintas ant salos per 17 metų 35c
Istorija, seno ir naujo testamento, su paveikslais 25c
Juokų Vežimas, daugelis juokingų pasakymų, ir t.t. 35c
Kabalas, laimės rodyklė, su Saliamono nosia 15c
Karvės Nauda, gerų sūrių padarymas, su paveikslais 25c
Keliautojai, į Šventą Žemę, Jeruzolimą 35c
Lengvas Būdas Išmokti Angliškos Kal. 35c
Laimė ir Planetos, nuspėjimai laimių rašant paikutes 25c
Lytiškos Ligos, jr Kaip Apsisaugoti 35c
Nebijok Mirti, nes iš Jos Neišbėgsi, knyg. su paveiksl. 65c
Nedoras Žydas, įdomūs skaitymai 50c
Neužmokamas Žiedas, graži pasaka 25c
Pinigai, Galvažudžiai ir, prie ko jie priveda žmogų 25c
Piloto Galas, Sūdžia Jėzaus 10c
Paparčio Žiedas, kur jį gali atrasti, ir viską paskui žinoti 25c
Patarimai Vyrams ir Moterims, kas link šeimyniško gyvenimo ir lyties dalykų $2.50
Praloto Olišausko Nuopelnai už Nusmaugimą Savo Meilužės, su paveik. 25c
Pekla, Kur Ji Yra? Kam Reikalinga? ir Kokius Žmones Kankina, su paveiksl. įrankių kankinimo 30c
Ragana, graži apysaka 35c
Raktas į Laimingą Gyvenimą, atidaryk duris, rasi visas tavo gyvenimo laimes užslėptas $1.00
Noah Ark'as, įdomūs skaitymai 25c
Rymo Popiežius, ar jis yra tikras Kristaus pasekėjas $1.50
Trys Užkeiktos Karalaitės 25c
Velnias Kapitonas, 3-jų tomų knyga $1.50
Virėja kepėja, kenuotoja, su apie 450 receptų $1.00
Stebūklingas Veidrodis, apysaka 25c
Savizrolas, juokų ir funių knyga su paveiks. 50c
Didžiausia nauja SAPNŲ knyga 300 pusl. $1.75c
Saulės Ritulys, su visų planetų paveiks. 45c
Sveikata, ligoniams knygutė, aprašo apie 350 visokių augmenų ir kam jie tinkami 25c
Laiškams popiera, rašyti į Lietuvą, su apie 15 skirtingų pasveikinimų. Tuz. 40c; 3 tuz. $1.
Tyra Mostis. Nuo rožės, pailių ir bile kokio niežulio. Uncija $1.25
Dvi uncijos $2.25

ŽOLĖS ARBATOS FORMOJE

Kraujo Valytojas 60c
Nervų pastiprintojas 85c
Moterų reguliatorius nuo sunkių periodų 60c
Nuo kosulio, dusulių bei mainų asthmos 60c
Nuo kosulio ir Kokliušo 60c
Nuo Inkstų ir akmenėlio augimo 60c
Palangos Trajanka, tinkamos šaknys užpilti ant degtinės 75c
Išvalymui akmenėliai, kad nešlapinti lovoje 60c
Vidurių valytojas 60c
Nuo visokių reumatiškų sausgėlų 60c
Nuo nesutukimo (eiti kūdyn) 85c
Nuo šlapligės diabetų 85c
Gimdos tonikas, pataiso kliūtis nevaising. 75c
Vyriškumo Pataisymai $1.25
Nuo užsisenėjusio nosies ir galvos kataro (hayfever) $1.25
Palangos Trajanka 75c, didesni pakeliai po 1.00.
Nuo Pailių 85c
Nuo vandeninės ir širdies ligų 60c
Nuo nemalonaus kvapo 85c
Nuo surūgusio pilvo (heartburn) 85c
Nuo veneriškų ligų $1.25
Plaukų tonikas, augina plaukus, valo pleiskenas, sulaiko slinkimą ir nuo pražilimo 60c
Norintieji įsigyti bile vieną iš virš minėtų knygų ar žolių, rašykite į:

M. ŽUKAITIS,
334 Dean St., Spencerport, N. Y.
(adv.)

CHICAGOS ŽINIOS

Veteranai Pasižada Teikti Stakjardų Streikieriams Visokią Pagalbą

Veteranų organizacija — The American Veterans Committee — padarė oficialų pareiškimą dabar einančio stakjardų darbininkų streiko klausimu. Pareiškime veteranų organizacijos šios srities pirmininkas Seymour Gale, tarpe kitko, sako:

"AVC nuo pat susiorganizavimo nedvejotinai stovi už taiką, darbus ir užtikrintą ateitį visiems piliečiams — veteranams ir ne veteranams.

"Ir šio streiko klausimu mūsų organizacija nedvejojančiai stovi streikuojančių darbininkų pusėje. 'Keturių Didžiųjų' pasiūlymas pakelti darbininkams algas po 9 centus į valandą yra niekas daugiau kaip pasityčiojimas, kuomet tų pačių 'Keturių Didžiųjų' pelnai pakilo ant 444% nuo 1939 metų.

"J. V. Darbo Ministerijos statistikos ir kiti daviniai aiškiai parodo, kad industrija lengvai gali patenkinti kuklius unijos reikalavimus be pakėlimo kainų ant mėsos.

"Mūsų organizacija (AVC) pasižada sumobilizuoti savo narius pagalbon streikieriams ant pikieto linijos, veltui parūpinti streikuojančių darbininkų šeimom medikalę pagalbą ir teikti legalius patarimus streikieriams."

Metė Bombą į Aldermano Duffy Namą

Aldermanas John J. Duffy, jo dvi dukrelės ir housekiperka išliko nesužeisti, kuomet mesta bomba ant laiptų jo namo, 9033 S. Hoyne Ave., eksplioda vo ryte.

Duffy yra dažnai minimas "majoro pagelbininku," nes jis vadovauja miesto tarybos finansų komitete.

Jo dukrelės, Mary Therese, 16, ir Margaret Joan, 15, ir housekiperka Miss Lillian Kurz, 30, miegojo tuo laiku.

Eksplioz ija, manoma, buvo dinamitinės bombos, kuri sukrėtė visą bloką Beverly Hills distrikte. Duffy's porčiai sugadinti ir 20-ties langų stiklai išbyrėjo.

Duffy policijai pasakė:

— Čia nėra Ward politika. Neturime rakieto ir grąsinimų nesu gavęs.

Rep.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

BAR & GRILL
LIETUVIŠKA ALUDĖ
DEGTINĖ, VYNAS ir ALUS
Kanados Black Horse Ale
Joseph Zeidat, Jr.
411 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774
Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.
Du kambariai šermenim, dideli puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.
Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Middlefield, Ohio

Iš Ohio Farmerių Veikimo

Mūsų apylinkės lietuviai farmeriai yra pasisklaidę, vienas nuo kito pusėtinai tolokai gyvena. Tai dažnai žiemos laiku pasitaiko pusnynai ar dideli šalčiai, kad mūsų susirinkimai neįvyksta.

Kovo 18 d. buvo graži diena, turėjome LLD 51-mos kuopos skaitlingą mitingą pas dd. Rūbus. Susirinkime pravesta gerų tarimų. Skaityta laiškas iš Lietuvių Kultūrinio Centro prašant pirkti Lietuvių Namo Bendrovės šėrą. Nutarta nupirkti šėrą.

Antras laiškas iš Vilnies, bazaro klausime. Kadangi dienraščiui yra reikalinga parama, tai nutarta paaukoti iš iždo $5. Ir sekami draugai aukojo: Januliai ir Damakauskai po $5, Rūbai $3, Pechurai ir Valinavičiai po $2, Račkauskas $1. Viso Vilniai paramos sukelta $23.

Taipgi beveik kuone visi draugai užsimokėjo duokles už 1948 metus.

Nutarta surengti pikniką ir išrinkta komisija tam darbui.

Po susirinkimo turėjome vaišes, draugiškai pasikalbėję ir linkėdami vienas kitam geros kloties, išsiskirstėme. *J. R.*

PRANEŠIMAI

WORCESTER, MASS.

Massachusetts valstijos steigiamoji Progr. Partijos konvencija įvyks balandžio 4 d., 9:30 v. ryto. Bradford viešbutyje, Bostone. Lietuvių skaitlinga delegacija sudaryta. Arti 30 delegatų iš šio miesto. Minėtą dieną, 7:30 v. ryte reikia susirinkti visiems delegatams prie Liet. salės, 29 Endicott St., nes išrodo, kad pakankamai automobilių bus visus delegatus nuvešti į Bostoną, tiktai nesivėluokite. Konvencijoje bus ir pats Henry A. Wallace, — D. J. (77-78)

HARRISON-KEARNY, N. J.

LLD 136 kp. susirinkimas įvyks balandžio 4 d., 2:30 val. dieną, 15-17 Ann St., Harrisone. Malonėkite dalyvauti laiku, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui. Taip pat prašome užsimokėti duokles už šiuos metus — ateikite ir užsimokėkite. — V. W. Zelin. (77-78)

DETROIT, MICH.

Balandžio 4 d., įvyks Koncertas, kuriame dainuos K. Menkeliūnaitė, viešnia iš Italijos. Įvyks CIO Hall, 14th St. ir McCrow (buvusioje Finnish Hall). Pradžia 5 v. v. Įžanga koncertan $1.20. Šokiams 50c. Po programos bus šokiai. (x)

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

Wassar, Michigan miestelis gavo ir vandens kelius pavasariui sukaupus perviršį vandens į Cass upę, kuri išsiliejo per krantus. Valtis irstosi miestelio žymiausioje gatvėje.

Žinios iš Lietuvos

Rašo L. Sklerytė

KAUNO MIESTE
Auga pramonės įmonių gamyba

Audimo fabrikas "Džiugas" pradeda gaminti taip reikalingą siuvimo įmonėms kamelę, kuri iki šiol Lietuvoje dar nebuvo gaminama.

Mielių kombinate statomas naujas katilas mielėms rauginti, sepatorius ir kiti įrengimai, kurie duos galimybės padidinti mielių produkciją dvigubai.

Kauno mėsos kombinatas šiais metais plačiai išvystė kiaulių nupenėjimo skyrių. Šiais metais numatoma nupenėti 5 kartus daugiau kiaulių, negu pernai.

Koklių ir keramikos fabrikas daug dėmesio skiria asortimentui praplėsti. Sausio mėnesį pirmą kartą įmonėje pradėti gaminti meniniai indai: servizai, ąsočiai, rašalinės ir t.t. Dirbiniai papuošiami dailininkų meniškais piešiniais lietuvių pasakų temomis.

Parfumerijos kosmetikos fabrikas "Grožis" trečiais penkmečio metais žymiai padidins savo gaminių asortimentą. Jis gamins kelias naujas tualetinio muilo, odekolono ir kitos kosmetikos rūšis, pirmą kartą pradės gaminti gliceriną, lūpoms pomada ir daug ką kitą.

Lakų ir dažų fabrikas pernai pagamino lakų ir dažų beveik dvigubai daugiau, o kazeino trigubai daugiau, negu buvo nustatyta. Šiemet bus gaminami kelios naujos rūšys lakų ir dažų odai bei medžiui.

"Jėgos" trikotažo fabrikui nuolat augant ir plečiantis, patalpos pasidarė per ankštos. Todėl dar šiais metais įmonės ribose numatoma pastatyti dviejų aukštų pastatus, kuriuose bus įrengtas dažyklos cechas ir praplėsti mezgimo bei siuvimo cechai. Dvigubai padidės ir darbininkų skaičius. Fabrikas baigia statyti nuosavią elektros jėgainę. Neseniai "Jėga" gavo iš broliškųjų respublikų 40 mezgimo staklių, kurios jau baigiamos montuoti.

Kauno miestas tvarkosi

Bus atstatyta 140,000 kvadratinių metrų gyvenamojo ploto, atremontuota 95,000 kvadratinių metrų grindinio ir 13,000 kvadratinių metrų šaligatvių. Vytauto ir Basanavičiaus parkai bei miesto sodas bus rekonstruoti ir galutinai sutvarkyti. Įvairiuose miesto rajonuose bus įrengti 11 skverų. Per Nemuną bus pastatytas naujas laikinas tiltas. Artimiausiu laiku bus baigta Petrašiūnų elektrinės antroji eilė, ir tada Kauno elektrinių pajėgumas viršys prieškarinį pusantro karto.

Sočikas ir Serafinavičius išvyks į TSRS bokso rungtynes

Kovo mėnesio gale Tbilisi mieste įvyks rungtynės gaidžio, lengvo, vidutinio ir sunkaus svorio boksininkų pirmenybėms gauti. O balandžio pradžioje Leningrade įvyks rugtynės musės, plunksnos, pusvidutinio svorio pirmenybėms. Lietuvos lengvojo ir sunkaus svorio čempionai, kaunietis Sočikas ir šiaulietis Serafinavičius dalyvaus rungtynėse dėl pirmenybės savo svoriuose.

ĮSIGYKITE
Angliškai-Lietuvišką
Žodyną
Mes siūlome Jums **Angliškai - Lietuvišką ŽODYNĄ,** kuriuo galite labai daug pasinaudoti. Žodynas nedidelio formato — 6x4 colius. Lengvai galima kešenėje nešioti. 400 puslapių, kietais audeklo apdarais. Pirmiau parsidavė po $4.00, **dabar atiduodame už $3.00.** Užsakymus siųskite:
P. PANEMUNIS,
P. O. Box 64, Dept. L
Boston 87, Mass.

Dienraščio Laisvės
PIKNIKAS
Bus dviejų dienų šventėje
Sekmadienį
LIEPOS 4 JULY
KLAŠČIAUS
Clinton Park'e
Betts & Maspeth Aves.
Maspeth, L. I., N. Y.

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST.,
Newark 5, N. J.
Tel. MArket 2-5172

ŠĖRŲ GEMBLERIAI NUMATO GERĄ BIZNĮ

New York. — B. C. Forbes Institutas, duodąs patarimus spekuliantams šėrais Wall Stryte, išsiuntinėjo savo kostumieriams pranešimus, kad jie galės gerai pasipelnyti, pirkdami pramonių šėrus. Būsią pelningi šėrai ypač tokių pramonių, kurios siųs dirbinius vakarinei Europai pagal Marshallo planą.

Dėstoma Vokiečiam Marshallo Plano "Nauda"

Frankfurt, Vokietija. — Kariniai anglų-amerikonų viršininkai dėstė vokiečių vadams vakarinėje Vokietijoje, kaip jie galėtų pasinaudoti Marshallo planu.

Washington. — Vėlesni pranešimai teigia, kad prez. Trumanas dar nesiskubina ieškot teismo indžionkšino prieš minkštųjų angliakasyklų streiką.

Viena. — Austrijos valdžia užprotestavo sovietiniam komandieriui, kad trys rusai šokių svetainėje, esą, nušovę 2 austrus ir sužeidę 21.

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name.
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS
OPERATORĖS, patyrusios prie $3.50 ir $5.50 suknelių. Kreipkitės ištisą savaitę.
BUCCERI DRESS, 2035—2nd Avenue (105th St.) Pirmos lubos. (76)

OPERATORĖS
Patyrusios prie Singer mašinų
NUOLATINIS DARBAS, GERA ALGA
BELLMORE DRESS CO. Inc.
150 CHURCH STREET
NEW BRUNSWICK, N. J.
(78)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI
AUTO VIRŠŲ IR FENDERIŲ TAISYTOJAI
Nuolatinis Darbas—Gera Alga
825 MAIN ST.
NEW ROCHELLE, N. Y.
Telefonas NEW ROCHELLE 2-8100
(82)

Sukilėlių Bomba Costa Ricos Prezidentui

San Jose, Costa Rica. — Sukilėlių lėktuvas metė bombą į prezidento palocių, bet nepataikė. Costa Rica yra mažiukė Centralinės Amerikos respublika.

Washington. — Praneša ma, kad sumažėjo degtinės pirkimas šalyje.

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., Broadway Line.
Tel. GLenmore 5-6191

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE
Valgykite Pietus pas
HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.
PIETŪS 60c. Iš 5-ių patrovų
VAKARIENĖ 85c Iš 7-ių patrovų
VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ
8-ių Patrovų Gerai Suderinto Valgio $1.60
Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogu ir malonu. Mandagus patarnavimas.
Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivaišinimas bei parė. Prašome užeiti pasilinksminti. Nesigailėsite.
Salę išnuomuojame dėl puotų, pokilių, krikštynų, parių, vestuvių. Žemos kainos už viską.
Valgiais ir gėrimais aptarnaujame žemom kainom.

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiaai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Wallace Walbės N. Y. Konferencijoj Šį Šeštadienį

Henry A. Wallace kalbės New York State Wallace for President konferencijoje. Ji įvyks jau šį šeštadienį, balandžio 3-čią, po piet, Manhattan Center, 34th St. ir 8th Ave., New Yorke.

Konferencijoje taipgi kalbės O. John Rogge, buvęs J. V. prokuroro padėjėjas, dabar darbuojąsis už įsteigimą Wallace for President Komiteto visos valstijos skale; darbiečiai kongresmanai Vito Marcantonio ir Leo Isacson; nacionalio Wallace Komiteto vienas pirmininkų Paul Robeson; Wallace kampanijos vedėjas C. B. Baldwin.

Konferencijos tikslas, sako Mr. Rogge, yra sutverti valstijinį komitetą, kuris koordinuos visų komitetų už Wallace veiklą valstijos ribose. Tarpe tų jeis derinimas darbo ir su jau veikiančiomis už Wallace Amerikos Darbo Partiją ir Progressive Citizens of America.

Visur Kuriasi Komitetai

Mr. Rogge taipgi paskelbė, kad jau įsisteigė komitetai daugelyje miestų, įimant valstijos didmiesčius Rochester, Buffalo, Schenectady, Niagara Falls, Binghamtoną. Taipgi įsisteigė ir eilėje antrinių miestų, kaip Kingston, Poughkeepsie, Elmira, Oswego. Ithaca, Tonawandose, Cortland, Endicott, Jamestown, Gloversville, Johnson City, Owego, Newburghe. Jau randasi arba kuriasi komitetai farmerių kaimuose Tioga, Schuyler ir kitose veik išimtinai žemdirbių apskrityse.

Gi didmiesčiuose jau pilna visokių komitetų už Wallace: veteranų, daktarų, armenų, biznierių, mokytojų, demokratų, moterų, dentistų. Kuriasi visų tautinių mažumų komitetai.

Organizuoti darbininkai neatsilieka. Kuriasi AFL, CIO, Gelžkeliečių Brolijų ir kitų unijų komitetai. Schenectady, pavyzdžiui, unijos jeina į bendrą komitetą. Šapose taipgi susidaro komitetai. Kada nors ateinančią savaitę New Yorke įvyks šapų stewardų konferencija.

Masės žmonių, liaudis, greit pažino ir pasisavino vienatinį taikos, laisvių ir gerovės išlaikymo šalininką kandidatą į prezidentą. Juomi yra Wallace. Per Wallace komitetus, konferencijas, susirinkimus masės pareiškia savo sentimentą už taiką, prieš karą.

Stanley Blazaitis Tapo Nušautas

Trylikos metų berniukas Stanley Blazaitis tapo nušautas kito jaunamečio berniuko Edward Lucas, 15-kos metų. Abu vaikai yra williamsburgiečiai.

Nelaimė, menama, įvyko netyčiomis. Berniukai buvo kur nors gavę ar suradę .22 kalibro šautuvą ir juomi norėjo praktikuotis šaudymo. Sakoma, besivaržant iššovė ir pataikė Stasiui į krūtinę.

Išlikusįjį berniuką policija perklausinėjo ir paleido be kaltinimo.

Ralph Cotugno, 17 metų, prigėrė jo naminei valčiai apsivertus prie Gravesand Bay. Kitas su juo buvęs vaikinas Vincent Anas, 18 metų, išplaukė į krantą ir tapo nuvežtas į ligoninę.

Du asmenys tapo sužeisti gatvekariui susidūrus su sunkvežimiu prie Myrtle ir Franklin Aves., Brooklyne. Sunkvežimis apvirto, bet gatvekario motormanas ir keleiviš susižeidė.

Nesikiškim į Italijos Rinkimus! Saugokim Taiką!--Šaukė Wallace

Marshallo planu teikiamoji neva parama Italijai krauna auksą į Amerikos monopolistų kišenius amerikiečių taksų mokėtojų lėšomis, įspėjo Henry A. Wallace, kandidatas į Jungtinių Valstijų prezidentą.

Wallace kalbėjo dviejuose mitinguose kovo 31-mos vakarą, Brooklyne. Vienas buvo mokyklos 142-ros patalpose. Man teko girdėti Wallace kalbą Labor Lyceum.

Duokime Traktorių, Ne Šautuvų

Mr. Wallace išstatė prez. Trumano administracijai reikalavimą atitraukti rankas nuo Italijos. Reikalavo ištraukti militarišką tramdymą ir politinius grąsinimus. Ištraukti iš ten armijos lėktuvus, kurie skrajodami virš miestų alkaniems žmonėms demonstruoja Amerikos militaristų kumštį. Vietoje šautuvų, teikti traktorių. Vietoje grąsinimo badu išmarinti, jeigu nebalsuos pagal mūsų šalies monopolistų komandą, teikti duonos, kur ji reikalingiausia.

Mūsų politika link Italijos, sakė Wallace, turi būti:

—Jeigu laimės dešinieji, nesikiškim.

—Jeigu laimės kairieji, nesikiškim.

Wallace Matė Italų Vargą

Jis pareiškė, kad jis lankydamasis Italijoje, kalbėdamasis su darbininkais, su bedarbiais, su namuose, turguje ar gatvėje susitiktomis šeimininkėmis įsitikino, jog Italijos žmonių sukilimas prieš dešiniuosius yra teisėtas. Tai yra užguitų, alkanų žmonių protestas prieš skurdą, prieš neteisybes, prieš pasmerkimą tautos pražūčiai, nuo kurios monarchistai, aristokratija, dešinieji neduoda išeities.

Mūsų prievarta jiems, šautuvai negelbsti juos nuo komunistų, stumia juos link komunistų, sakė kalbėtojas.

Prarandame Draugus

Nepaprastai turiningoje ir įdomioje kalboje Wallace išdėstė Italijos padėtį, o taip pat suteikė paveikslą visos Europos padėties ir mūsiškio Marshallo plano žalingumą. Pasmerkė gėdingą mūsų keliaklupsčiavimą prieš Hitlerio pastumdėlį Ispanijos Franco ir mūsų valdžios strimagalvišką apsivertimą Palestinos klausimu. Tie veiksmai, sakė jis, kelia pasaulyje mumis nepasitikėjimą. "Dėl to mes prarandame draugus darbininkų ir farmerių eilėse visame pasaulyje."

Kam Ta Propaganda? Kas Kaltas?

Wallace sakė:

—Toji iš piršto išlaužta pasaka apie "rusų submariną" buvo tikslu įbauginti žmones, kad jie užgirtų militarizacijos programą.

—Propaganda apie krizę užrubežiuose yra išrasta pridengti militarizavimą Amerikos ir imperialistinę programą užrubežiuose.

—Kad Amerikos politika remia reakcionierius visame pasaulyje, tuomi padėdama palaikyti kančias ir skurdą žmonėms.

—Kad už tą viską — už veiksmus prieš mūsų ir pasaulio liaudies troškimus taikos — yra kaltos abi senosios partijos.

Mūsų Atsakomybė

—Abiems partijoms ir visai administracijai pasukus kelių žmonių vergimo ir karo, taikos išlaikymas liekasi atsakomybė liaudies, mūsų visų.

—Rašykite valdžiai už taiką, kalbėkite už taiką, darbuokitės už taiką! — ragino Wallace. Taika yra kiekvieno pareiga.

Ir daug ko kito svarbaus išgirdome iš jo prakalbos, teikusios daug žinių, vilties ir stiprybės.

Kiti Kalbėtojai

Čia suburti ir kiti kalbėtojai buvo geri: James Griesi, Fileno E. De Novellis, John Denaro, Vincent J. Longhi, daktaras Vincent Bellafiore, kongresmanas Vito Marcantonio. Apie pusiau mitingo buvo paskelbta, kad Marcantonio nespės iš kongreso sugrįžti laiku. Tačiau galop Wallace prakalbos jisai parskubėjo. Ne visi jo prakalbą begirdėjo, nes asmeniškai jo nepažįstantieji ar už minios neužmačiusieji ateinant išėjo tuojau po Wallace prakalbos, skaitydami mitingą baigtu.

Sukelta Daug Aukų

Pravestoje rinkliavoje čia radosi kelios aukos po šimtinę, daugiau po penkias dešimtis, po 25, dešimkių ir penkinių, migla dolerinių ir smulkesnių aukų kampanijos vedimui. Kampanijos dar tik pradžia **už mūsų sekamą prezidentą Henry A. Wallace,** sakė pirmininkas. Šis išsitarimas išsaukė audringą pritartį.

Patsai Wallace buvo sutiktas ir išleistas atsistojimu ir audringa ovacija. Jam buvo įteikti keli garbės lakštai ir dovanos nuo veteranų, jaunimo, unijų.

Publikos buvo daug, perpildyta salė ir visi jos prieškambariai. Šimtai nebegalėjusių įeiti į salę stovėjo gatvėje. Šimtai kitų, negalinčių ilgai stovėti ar pakęsti drėgno apyšalčio (52 laipsnių) oro, grįžo nuo durų. **Rep.**

Dar 11 asmenų oficialiai įkaltinti vagystėse prekių iš Long Island gelžkelių stoties.

Atsiuntė Policiją Prieš Užeigos Pikietą

Virtuvės darbininkai ir patarnautojai prie stalų Harvard Club'u vadinamoje užeigoje jau antra savaitė streikuoja už pakėlimą algų ir kitus reikalavimus.

Praėjusį trečiadienį jie masiniai atėjo pikietuoti klubą, 27 W. 44th St., New Yorke. Savininkams tas nepatiko, per policiją įsakė palikti tik tris pikietuotojus. Bet darbininkai laikėsi ryžto bendrai saugoti savo reikalus. Juos pradėjo stumdyti ir daužyti, bet jie nesidavė nustumiami.

Ne už ilgo prie buvusių 7 atsiųsta dar 6 radio mašinos policijos. Areštavo 3 moteris ir 6 vyrus. Juos kaltino netvarkos daryme.

Po areštų viskas aptyko, likosi tik trys pikietuotojai. Tačiau už virš valandos laiko jie pasidaugino šimtais. Tada vėl pribuvo ekstra būrys policijos vaikyti pikietuotojus.

Darbininkai, nariai AFL Hotel and Club Employees Lokalo 6-to, yra pasiryžę laikytis iki laimėjimo ir kovoti už teisę naudotis šaligatviais. Juk ne vien tik boso reikalams jie išvesti, ne vien jis moka jų užlaikymą, moka visi gyventojai. Ir policija neturėtų būti vienšališka, tarnauti bosui prieš darbininkus, sako streikieriai. Policijai alga taip pat ateina iš darbininkų.

AUTOMOBILISTAMS

Penkiomis darbo dienomis, nuo 8 ryto iki 7 vakaro, uždrausta pasistatyti mašinas ant Clinton ir Henry Sts. nuo Brooklyn Heights į pietus iki būsimo Tunnel Plaza, taipgi ant Fulton St. centralinėje Brooklyno dalyje.

Eksplozijos išmesti į orą akmenys tuščiame lote, Bronxe, išdaužė daug langų prie Westchester ir Trinity Aves. Tūli sako pirm pat eksplozijos matę būrį berniukų išbėgant iš to loto.

Vagys išlandę po kelias auksorių raštines viename name, 90 Nassau St., New Yorke, bet laimėję tik apie $250 vertės grobio per visas.

Williamsburgiečiai Prašo Palikti Stotį

Turintieji gyvenamus namus, prekybines ir industrines įstaigas ties Williamsburgo tiltu ir artimoje apylinkėje išleido peticiją-prašymą miesto Transportacijos Tarybai. Prašo, kad planuojamo per Williamsburgo tiltą kelio išvedime pavartotų Bedford Avenue gatvekarių stotį. Kad ta stotis ir pasiliktų stotimi. Renka parašus po ta peticija.

Prašyme sako, kad nepanaudojimas tos stoties apsunkintų tos apylinkės gyventojams transportaciją ir kad dėl to nupultų nejudomo turto vertybė ir įstaigų apyvarta, o dėl to ir miestas gautų mažiau taksų iš tos srities.

JŪSŲ AKYS yra JŪSŲ BUITIS

Saugokite jas gerai

DUOKITE IŠEGZAMINUOTI SAVO AKIS IR "SUŽINOKITE TIESĄ APIE SAVO AKIS"

Jerome Hurwitz B. S. A. O.
OPTOMETRISTAS
Mes patys ištekiname stiklus, pritaikom jūsų regėjimui.
830 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.
EV. 8-2123
Atdara kas vakarą iki 8-tos — Penktadieniais uždara

REIKALAVIMAI
Reikalinga Mergina Raštinės Darbui
Reikalinga mergina dirbti LDS Centro raštinėj. Pageidaujama, kad būtų šiek tiek susipažinus su raštinės darbu. Kreipkitės asmeniškai arba laišku šiuo adresu: Lietuvių Darbininkų Susivienijimas, 419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (75-80).

Reikalinga moteriškė prižiūrėjimui 2 metų mergaitės. Šeštadieniais ir sekmadieniais paliuosuojame. Kambarys, valgis ir alga. Kreipkitės: B. Karr, 514 Autumn Ave., Brooklyn, N. Y. (East New York) —anros lubos. (67-84)

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174
Peter Kapiskas

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

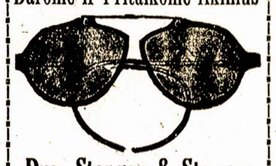

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

BEAUTY EXPERTS
Moksliniai atgaivinama oda, neveiklumą, sausumą prašalinant, plaukų slinkimo sulaikymas, plaiskanavimo prašalinimas ir atauginimas plaukų.
Pergarbaniuojame ant jūsų seno permanent be plaukų laužymo ar bi kokio kirpimo.
Bile moteriškė, norinti atrodyti nuo 10 iki 15 metų jaunesnė, turėtų užeiti dėl mokslinio atjaunėjimo patarnavimo.
Leslie Beauty Shoppe
148 MONTAGUE ST.
Boro Hall, Brooklyn, N. Y.
Telefonas TRiangle 5-3983.

Man's BULOVA...richly styled ...always accurate and dependable. $52.50

Lady's BULOVA . . . modern beauty in every trim line . . . 17-jewels. $33.75

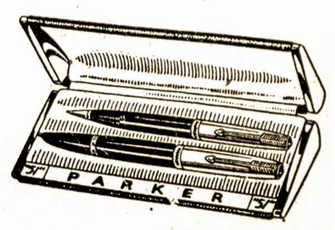

Gražį įvairybė kostumiškų džiulerių. Suknelėm setai Elgin — American išdirbimo, Laikrodžiai Longines, Bulova, Gruen, Hamilton, Benrus, etc. Vėliausių madų Moterų ir Vyrų Daimontiniai žiedai.

Now is the time to choose the perfect gift . . . a Parker "51" pen and matching pencil. The demand will be great . . . so avoid disappointment . . . choose tomorrow!
$17.50

ROBERT LIPTON
Jeweler
701 Grand St., arti Graham Ave., Brooklyn

BROOKLYNO LIETUVIŲ LIAUDIES TEATRAS
STATO SCENOJE
B. Dauguviečio Penkių Veiksmų Dramą
"PERGALĖ"
Vaizduojančią Lietuvą Pastarojo Karo Metu
SEKMAD., BALANDŽIO 11 APRIL
Brooklyn Labor Lyceum Salėje
949 Willoughby Avenue
Uždanga Pakils Lygiai 3:30 Popiet

Tai šiurpulingieji Lietuvos žmonių pergyvenimai nacių okupacijos metu, parašyti žymiojo Lietuvos dramaturgo, Vilniaus Valstybinio Dramos Teatro režisieriaus, kuris pats karą Lietuvoje pergyveno ir po jo ten pasiliko dirbti, kurti jos liaudžiai.

ĮŽANGA
(įskaitant taksus)
iš anksto — $1.00,
prie durų—$1.25;
tik šokiams 65 c.

Atvaizdas iš Vilniaus Valstybinio Dramos Teatro

Dėdė Rokas išklauso Paulinos pasakojimo apie nacių įsiveržimą ir apie lietuviškų išdavikų jo sūnaus suėmimą. Vienas jo sūnus — tarybiniai nusistatęs, o kitas naciams parsidavęs.

NESIVĖLUOKITE
Prašome pribūti į salę anksti. Išgyvendinkime tą įkyrų įprotį programą suvėlinti visa valanda ar daugiau. Šį kartą rengėjai pradžios nė kiek nesuvėlins —3:30 lygiai!

Šokiams Gros JURGIO KAZAKEVIČIAUS Orkestras